اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

یکشنبه • ۱۴ آذر ۱۴۰۰ • ۲۹ ربیع‌الثانی ۱۴۴۳ • ۵ دسامبر ۲۰۲۱ • سال چهارم • شماره ۷۴۰ • ۸صفحه • قیمت ۲۰۰۰ تومان

معادن «مالی» فرصتی بی‌نظیر برای ایران

تفاهمنامه همکاری بین دو کشور به امضای «تقی نبئی» رئیس سازمان نظام مهندسی معدن ایران و «پونا عبدوالایه» رئیس اتاق معادن کشور مالی رسید. مطابق مفاد این تفاهمنامه، سازمان نظام مهندسی معدن برای همکاری با اتاق معادن کشور مالی در خصوص آموزش کارشناسان و مهندسان معدن مالی در این کشور یا ایران از طریق سامانه‌های آموزشی موجود...

۲

خاک سرخ «موئیل» و رخ زرد مردم مشگین‌شهر

خام فروشی هماتیت معدن «موئیل» و اعتراضات مردم این روزها حکایت از غارت خاک سرخ، رخ زرد و دستان خالی اهالی منطقه دارد.

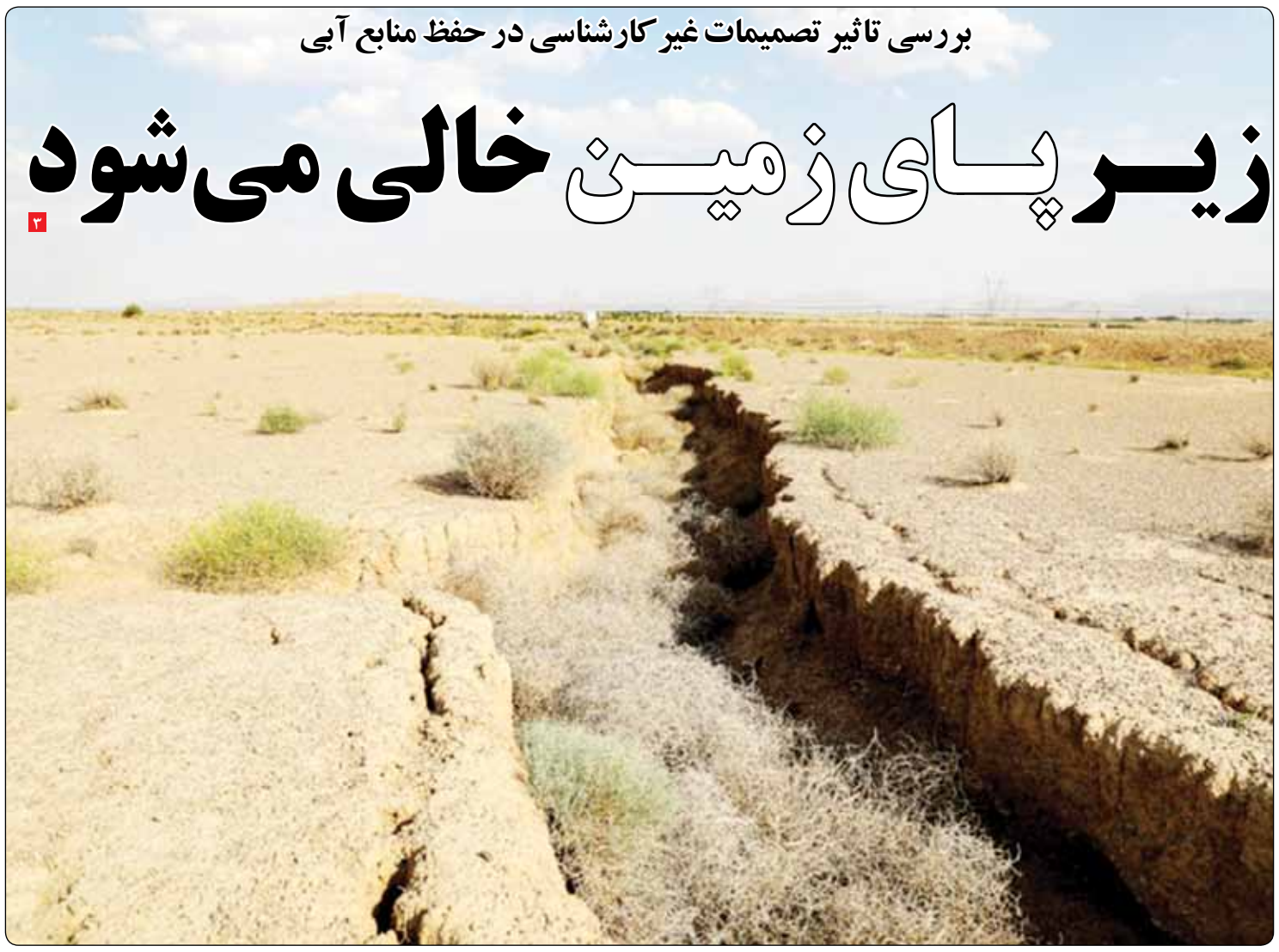
معدن آهن موئیل واقع در ۱۷ کیلومتری جنوب شرقی شهرستان مشگین‌شهر از توابع استان اردبیل قرار دارد، این معدن در دامنه غربی کوهستان سبلان جای گرفته و از مرکز استان ۱۱۲ کیلومتر فاصله دارد.

۶

بررسی تاثیر تصمیمات غیر کارشناسی در حفظ منابع آبی

زیر پای زمین خالی می‌شود

۳

یادداشت

چرخ تولید بدون انرژی نمی‌چرخد

۳

تیترهای روز

توسعه فولاد از مسیر اشتباه

سال‌هاست فعالان محیط‌زیست از جنگ آب سخن به میان می‌آورند. آب جایگاهی ویژه در تداوم حیات بشری دارد. این مایه حیات همچنین روند اشتغال را در حوزه‌های گوناگون تامین می‌کند. با وجود اهمیتی که آب در روند زندگی دارد، باید اقرار کنیم متاسفانه در طول سال‌های گذشته مدیریت منابع آب در کشور ما آن‌طور که باید و انتظار می‌رود و همچنین با درک موقعیت خشک کشور، مورد توجه سیاست‌گذاران نبوده است. به‌عنوان‌مثال، بسیاری از صنایع کشور در مناطق خشک و کویری احداث‌شده و حتی توسعه یافته‌اند. همین موضوع نیز مورد انتقاد فعالان بخش محیط‌زیست است. با این وجود، فعالان صنایع تاکید دارند، حال که سرمایه‌گذاری قابل توجهی برای ساخت این واحدها شده، اکنون باید با راهکارهایی همچون ارتقای بهره‌وری مصرف آب، بازچرخانی آب، استفاده از پساب‌ها برای صنایع و.... شرایط کنونی را مدیریت کرد. در واقع مدیریت منابع آبی کشور باید بازنگری جدی شود تا شاهد رفع چالش‌های کنونی حاکم بر این بخش باشیم.

۷

تاثیر عرضه تلفیقی محصولات فولادی بر بازار

۴

سرمقاله

صنعت فولاد کشش چالش جدید را ندارد

غلامرضا خلیقی
مدیرعامل شرکت فولاد غرب آسیا

گاز طبیعی، اصلی‌ترین منبع تامین انرژی کشور را به خود اختصاص می‌دهد؛ این منبع انرژی، سهم اصلی را در تامین گرمایش خانگی و همچنین سوخت مورد نیاز صنایع بر عهده دارد. با این وجود، از سال گذشته شاهد کمبود گاز در کشور بوده‌ایم که انتظار می‌رود در سال جاری و همچنین برای سال‌های آتی نیز ادامه یابد. این محدودیت در حالی روند فعالیت و تولید صنایع فولاد کشور را تحت تاثیر قرار می‌دهد که بسیاری از صنایع از جمله اغلب واحدهای فولادی کشور در ماه‌های گرم سال با قطعی برق مواجه و ناچار شدند بخش قابل‌توجهی از ظرفیت تولید خود را بکاهند. این کمبودها در تامین برق موردنیاز صنایع از یک‌سو ضرر قابل‌توجهی به تولیدکنندگان وارد و از سوی دیگر، بازار خریدوفروش این محصولات را با التهاب روبه‌رو کرد. با توجه به شرایط یادشده، باید اقرار کرد صنایع کشور آمادگی رویارویی با قطعی گاز و محدودیت‌های این‌چنینی را ندارند. در واقع این اقدام به منزله وارد شدن فشار مضاعف به صنایع و تولیدکنندگان است. البته برخی از صنایع امکان استفاده از سوخت جایگزین را دارند اما این امکان برای تمامی صنایع وجود ندارد. برخی صنایع مانند واحدهای نورد سرد و تولیدکنندگان ورق سرد فولادی برای تداوم فعالیت خود حتما باید از گاز استفاده کنند و احتمال جایگزینی سوخت آنها با مازوت و... وجود ندارد؛ درنتیجه تولید آنها در چنین شرایطی متوقف خواهد شد.

ادامه در صفحه ۲

کمک کنین تا قــد قلک محک به هزینه دارو برسه

این روزها قلک محک برای رسیدن به هزینه دارو خیلی تلاش می‌کنه تا برای نجات کودکان مبتلا به سرطان با اتکا به عشق شما کاری کنه کودکان و خانواده‌هاشون جز دغدغه بیماری نگرانی دیگه‌ای نداشته باشن. با همراهی شماست که قــد این قلک می‌تونه به تأمین هزینه‌های سنگین دارو برسه.

دریافت رایگان قلک درب منزل
۰۲۱ - ۲۳۵۴۰

۲۰ سالگی
در محک، عشق سی ساله شد

روزگار معدن

اخبار

۲ یکشنبه
۱۴ آذر ۱۴۰۰
۲۹ ربیع‌الثانی ۱۴۴۳
۵ دسامبر ۲۰۲۱
سال چهارم ● شماره ۷۴۰

سرمقاله

صنعت فولاد کشش چالش جدید را ندارد

ادامه از صفحه اول

سوخت واحد آنیل فقط گاز است. البته در قسمت بویلر می‌توان از گازوئیل نیز استفاده کرد اما این بخش فقط ۱۰ درصد مصرف واحد ما را به خود اختصاص می‌دهد. سال گذشته و در روزهای سرد سال، شاهد توقف یک هفته‌ای گاز بودیم و به‌دنبال آن عملا تولید در واحد آنیل ما متوقف شد. در همین حال، تامین گازوئیل به‌عنوان جایگزین برای واحد بخار نیز به دشواری انجام می‌شود. در حال‌حاضر به‌دنبال آن هستیم که گازوئیل را به‌عنوان سوخت جایگزین برای واحد بخار تامین کنیم اما این روند به دشواری انجام می‌شود و بسیار زمان‌بر است. تاجایی‌که از ۶ ماه قبل از آغاز ماه‌های سرد سال درخواست‌های لازم را برای دریافت گازوئیل ارائه می‌دهیم. هماهنگی برای دریافت گازوئیل از سوی اداره صنعت، معدن و تجارت استان‌ها و فرمانداری‌ها انجام و پس از تایید توسط ۲ نهاد یادشده درخواست ما به اداره نفت تحویل داده می‌شود. این سخت‌گیری‌ها به‌دلیل نرخ بسیار پایین گازوئیل در کشور است. در واقع این گمان می‌رود که هر کس به‌دنبال سهمیه گازوئیل است، می‌خواهد آن را قاچاق کند یا بفروشد. درحالی که ایجاد چنین چالش‌هایی برای یک واحد تولیدی که در روند فعالیت خود با چالش‌های جدی روبه‌رو شده، اشتباه است. ما در چنین موقعیتی حتی حاضریم گازوئیل را با بهای به مراتب بالاتری خریداری کنیم اما تولیدمان نخوابد. از مجموع موارد یادشده این‌طور برداشت می‌شود که قطع گاز برای برخی صنایع به منزله توقف تولید است. البته در برخی دیگر از صنایع، امکان جایگزینی گاز با سوخت جایگزین مازوت وجود دارد اما این اقدام به منزله آلوده شدن هواست. بدون تردید امکان برنامه‌ریزی برای به حداقل رساندن تعطیلی تولید وجود دارد. در واقع تشکل‌ها و انجمن‌ها می‌توانند شرایط تولید و امکان توقف یا تداوم آن را به مسئولان اطلاع دهند اما عموما سیاست‌گذاران در مواقع ضروری و نیاز از اطلاعات و نظرات تشکل‌ها بهره نمی‌گیرند.

در پایان باید خاطرنشان کرد در ماه‌های گرم امسال شاهد توقف فعالیت بسیاری از صنایع بوده‌ایم. در چنین شرایطی، التهاب در بازار خرید و فروش فولاد شدت گرفت. بدون تردید بازار دیگر توان کشش چنین التهابی را ندارد؛ بنابراین باید راهکاری مناسب برای این موضع اندیشیده شود. ضمن آنکه کمبود زیرساخت‌های انرژی در کشور ما جدی است و باید راه‌حلی اساسی برای رفع این چالش اندیشیده شود.

خبر

برگزاری هفتمین جلسه شورای راهبردی بخش معدن

هفتمین جلسه شورای راهبردی بخش معدن با حضور معاونان و مدیران سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور، معاون و کارشناس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان خراسان‌جنوبی و همچنین مسئول اکتشاف طرح توانمندسازی و کارشناس اکتشاف ایمیدرو برگزار شد. به گزارش روابط‌عمومی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور، بر همین اساس؛ ارائه پیشرفت فیزیکی کلان پروژه استان خراسان‌جنوبی، تصویب دستورالعمل تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی، ژئوشیمی، زمین‌شناسی اقتصادی یک‌پنجاه‌هزارم و بررسی موانع و چالش‌های پیش‌روی پروژه خراسان‌جنوبی از نظر تخصیص منابع مالی به عنوان دستورات این نشست است. بر اساس این گزارش حاضران در هفتمین نشست شورای راهبردی بخش معدن در موارد زیر به توافق رسیدند: ملاک عمل در نقشه‌های تهیه شده نشریات منتشر شده سازمان برنامه و بودجه کشور و همچنین سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور خواهد بود،در زمینه تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی اقتصادی بر حسب ضرورت برای نمونه‌ها آنالیز ICP-MS انجام خواهد شد،عناصر اعلام شده از سوی ایمیدرو جهت انجام آنالیز به فهرست عناصر مورد نظر آنالیز نمونه‌های ارسالی زمین‌شناسی اقتصادی برای آنالیز ICP-MS افزوده شود،هماهنگی‌های لازم جهت پذیرش کارشناسان سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور در معادن استان خراسان جنوبی توسط سازمان صنعت،معدن وتجارت استان انجام شود،هماهنگی‌های لازم جهت دریافت اطلاعات مواد معدنی استان شامل پروانه‌های اکتشاف، گواهی‌های کشف و پروانه‌های بهره‌برداری به صورت رقومی در اختیار پایگاه ملی داده‌های علوم زمین کشور قرار گیرد.

معاون قضایی دادستان کل کشور:

خارج‌سازی دلالان از بازار فولاد وظیفه وزارت صنعت است

معاون قضایی دادستان کل کشور گفت: تعادل و ثبات در نرخ محصولات فولادی کشور موجب کاهش نرخ سایر محصولات خواهد شد و بالا بودن نرخ محصولات فولادی، افزایش نرخ تمام محصولات حتی گوشت و مرغ را در پی خواهد داشت. سعید عمرانی در گفت‌وگو با فولادبان افزود: مدتی است که در مورد فولاد تحول جدیدی نداشته‌ایم و ابلاغ اخیر وزیر صنعت، معدن وتجارت درباره نحوه فروش و عضویت در سامانه‌ها بازخوردی در بازار نداشته است و منتظریم ببینیم این تصمیم چه نتایجی در بر خواهد داشت و چگونه خواهد بود ولی تاکنون نتیجه مشخصی از ابلاغ‌های دولت جدید نگرفتیم. وی ادامه داد: دولت در حال تصمیم‌گیری برای بازار محصولات فولادی، ورق و شمش است و نتیجه این تصمیمات با صرف زمان مشخص خواهد شد و تا زمانی که ابلاغ اخیر وزیر صنعت، معدن وتجارت در بازار اجرا نشود نمی‌توان درباره آن اظهارنظری داشت. معاون قضایی دادستان کل کشور تصریح کرد: چند راهکار و استراتژی در حوزه فولاد به وزارت صنعت، معدن وتجارت پیشنهاد دادیم که مهم‌ترین آن خروج بازار فولاد از دست دلالان بود. در حوزه فولاد کسانی که نقش واسطه‌گری و دلالی دارند باید از بازار خارج شوند.

عمرانی گفت: حذف رانت‌های پنهان، متعادل شدن قیمت‌ها و محاسبه محصولات بورسی با قیمت‌های جهانی از دیگر پیشنهادات ما برای تولید و تأمین مواد اولیه کارخانه‌های پایین‌دست زنجیره مثل تولیدکنندگان لوله و پروفیل بود زیرا اغلب کارخانه‌های نورد کوچک فقط با ۲۰ تا ۳۰ درصد ظرفیت خود به علت نبود مواد اولیه کار می‌کنند. وی افزود: قیمت‌گذاری تمام محصولات فولادی بر پایه دلار و ارز و بر مبنای فوب خلیج‌فارس محاسبه می‌شود ولی تمامی پرداخت و دستمزدها و حتی ابتدای زنجیره مثل سنگ‌آهن برمبنای ریال است که به نظر می‌رسد باید حوزه‌های مالی زنجیره، به‌صورت دقیق و کارشناسی شده، اصلاح و بازنگری شود.

معاون قضایی دادستان کل کشور در پایان تصریح کرد: بالا بودن نرخ محصولات فولادی بر سایر کالاها هم تأثیر خواهد گذاشت و موجب افزایش نرخ تمام محصولات حتی گوشت و مرغ هم خواهد شد.

معادن «مالی» فرصتی بی‌نظیر برای ایران

گروه معدن

تفاهمنامه همکاری بین دو کشور به امضای «تقی نبئی» رئیس سازمان نظام مهندسی معدن ایران و «پونا عبدوالایه» رئیس اتاق معادن کشور مالی رسید. مطابق مفاد این تفاهمنامه، سازمان نظام مهندسی معدن برای همکاری با اتاق معادن کشور مالی در خصوص آموزش کارشناسان و مهندسان معدن مالی در این کشور یا ایران از طریق سامانه‌های آموزشی موجود، گسترش معادن و صنایع معدنی این کشور از طریق شرکت‌های عضو سازمان نظام مهندسی معدن ایران و فعال در زمینه‌های اکتشاف (ژئوفیزیک، ژئوشیمی، زمین شناسی)، استخراج (طراحی و اجرا)، فراوری (تست آزمایشگاهی، طراحی، اجرا، پیاده‌سازی تجهیزات و تاسیسات) و خدمات فنی مهندسی همکاری خواهد کرد. همچنین سازمان نظام مهندسی معدن ایران به ارائه مشاوره اقتصادی و سرمایه‌گذاری به اتاق معادن مالی از طریق تهیه بسته سرمایه‌گذاری معادن مالی برای سرمایه‌گذاران بالقوه ایرانی خواهد پرداخت. برپایه این گزارش، هر دو طرف توافق کردند که دانش و تجربیات اعضای خود را از طریق ترتیب دادن بازدیدهای معدنی، سمینارها، وبینارها و نمایشگاه‌ها بین دو کشور ایران و مالی تبادل کنند. مالی با نام رسمی جمهوری مالی کشوری محصور در خشکی واقع در غرب افریقا است. مالی از شمال شرقی با الجزایر و از خاور و جنوب شرقی با نیجر و ازجنوب خاوری با بورکینافاسو و از جنوب با ساحل عاج و از جنوب غربی با گینه و از خاور با سنگال و از شمال غربی و غرب با موریتانی مرز مشترک دارد.مالی در جنوب صحرای بزرگ افریقا قرار گرفته و بخش‌هایی از آن در این صحرا واقع شده است.کشور مالی علاوه بر معادن غنی طلا که عنوان سومین کشور تولیدکننده طلا را در اختیار دارد، سرشار از معادن آهن، بوکسیت، اورانیوم، لیتیم و منیزیم است که کمتر به آنها پرداخته شده است.

گنج پنهان در «مالی»

حسین طالشی‌صالحانی، سفیر جمهوری اسلامی ایران در مالی گفت: فضای کسب‌وکار و راه‌اندازی هر گونه فعالیت اقتصادی به‌ویژه در بخش معدن و صنایع معدنی در کشور مالی کم‌نظیر است. وی اظهارکرد: زمینه‌های بسیار خوبی برای همکاری در بخش معدن بین ایران و مالی در عرصه طلا و همچنین سایر معادن این کشور که تقریبا دست‌نخورده مانده است، وجود دارد. سفیر جمهوری اسلامی ایران در مالی تصریح‌کرد: فضای کسب‌وکار و راه‌اندازی هر گونه فعالیت اقتصادی در کشور مالی کم‌نظیر است به طوری که شرکت‌های خارجی می‌توانند ۱۰۰ درصد مالکیت شرکت خود را در اختیار داشته باشند و علاوه بر آن، سرمایه‌گذاری‌های بالای ۲۵ میلیون دلار در این کشور تا ۳۰ سال از هر گونه مالیات معاف است. وی یادآوری‌کرد: روابط تجاری دو کشور در سال‌های گذشته رو به گسترش بوده و امروز با گذشت بیش از هشت ماه از سال ۱۴۰۰ بیش از ۳۸ میلیون دلار در تجارت بین دو کشور به ثبت رسیده است که رشد ۱۰۰ درصدی در هم‌سنجی با پارسال نشان می‌دهد. این مقام سیاسی تاکید کرد: رسیدن به تجارت دست‌کم ۵۰ میلیون دلاری تا پایان امسال، بین دو کشور برنامه‌ریزی شده است. وی خاطرنشان‌کرد: یکی از مشخصه‌های مهم مالی این است که تحولات سیاسی هیچ اثری بر فعالیت‌های اقتصادی در این کشور نداشته، زیرا اقتصاد مالی همواره به فعالیت‌های اقتصادی دیگر کشورها وابسته است. طالشی‌صالحانی اظهارکرد: فعالیت در بخش معدن این کشور انحصاری نیست که ویژگی بسیار مثبت تلقی می‌شود و شرکت‌های خارجی به‌راحتی می‌توانند در بخش معدن این کشور به فعالیت بپردازند. سفیر جمهوری اسلامی ایران در مالی بیان‌داشت: ایران و مالی دارای روابط سیاسی و همکاری‌های چندجانبه بسیار عالی هستند و در مجامع بین‌المللی کشورهایی هم‌سو محسوب می‌شوند.

طالشی‌صالحانی خاطرنشان‌کرد: مالی از ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی تاکنون هیچ‌گاه علیه کشورمان رای نداده و همواره از ایران حمایت کرده است. وی ادامه‌داد: نگاه مردم مالی و افکار عمومی این کشور نسبت به ایران هم بسیار مثبت است و این نگاه نزد مقام‌ها و مردم یک سرمایه اجتماعی محسوب می‌شود.

تبادل بسته‌های سرمایه گذاری

تقی نبئی، رئیس سازمان نظام مهندسی معدن ایران در این مراسم اظهارکرد: این سازمان متشکل از ۳۱ سازمان استانی با بیش از ۵۰ هزار متخصص و افزون بر ۲ هزار شرکت فعال در زمینه معدن و صنایع معدنی آمادگی دارد در زمینه‌های فنی و مهندسی، آموزشی و پژوهشی در عرصه‌های پی‌جویی، اکتشاف، استخراج و فرآوری مواد معدنی به همکاری دوجانبه پرداخته و به تبادل استاد و دانش‌پذیر و تبادل بسته‌های سرمایه‌گذاری با مالی بپردازد.

عزم مسئولان برای توسعه تعاملات

پونا عبدوالایه، رئیس اتاق معادن کشور مالی نیز در این مراسم گفت: این کشور آمادگی کامل برای توسعه همکاری‌ها در همه زمینه‌های ممکن در بخش معدن و صنایع معدنی با ایران دارد. وی بیان‌داشت: ایران و مالی دو کشور دارای قدمت طولانی و تاریخ‌ساز و ارزش‌های مشترک از جمله اشتراکات مذهبی هستند. رئیس اتاق معادن مالی خاطرنشان‌کرد: مالی با معادن سرشار خود شناخته می‌شود و در سرتاسر این کشور معادن مختلفی وجود دارد، با این حال حضور ما در ایران نشان‌دهنده عزم مسئولان ما برای توسعه تعاملات، انتقال فناوری ارزشمند ایرانی در بخش معدن و همچنین شناساندن ظرفیت‌های خوب کشورمان در بخش معدن و صنایع معدنی است. وی ادامه‌داد: مالی به‌طور سنتی یک کشور طلاخیز شناخته می‌شود، به‌طوری که سالانه بین ۵۰ تا ۶۲ تن طلا به صورت صنعتی از ۱۴ معدن استخراج می‌شود که ۶۶ درصد صادرات، ۱۰ درصد تولید ناخالص ملی و ۲۵ درصد بودجه این کشور را تشکیل می‌دهد. عبدوالایه اضافه کرد: از سایر معادن طلا نیز به‌طور سنتی ۲۵ تا ۳۰ تن طلا در سال استخراج می‌شود و علاوه بر آن مالی سرشار از معادن آهن، بوکسیت، اورانیوم، لیتیم و منیزیم است که کمتر به آنها پرداخته شده است. وی تاکید کرد: استخراج صنعتی این معادن، تبادل استاد و دانشجو با ایران و آموزش مهندسان و دانشجویان مالی، از نکات مهم مد نظر مسئولان مالی در همکاری با ایران است. این تفاهمنامه به امضای رئیس سازمان نظام مهندسی معدن ایران و رئیس اتاق معادن کشور مالی رسید.

توسعه فعالیت‌های سازمان زمین‌شناسی در غرب افریقا

با امضای تفاهمنامه همکاری میان سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی ایران و اتاق معادن کشور مالی، فعلیت‌های زمین‌شناسی و معدنی کشورمان در غرب افریقا توسعه خواهد یافت به گزارش روابط‌عمومی مرکز پژوهش‌های کاربردی البرز، همزمان با بازدید رئیس اتاق معادن کشور مالی از مرکز پژوهش‌های کاربردی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور، تفاهمنامه همکاری‌های مشترک میان دو طرف به امضا رسید.

بر اساس این گزارش، این تفاهمنامه با هدف مشارکت، تبادل و بهره‌مندی از خدمات، تخصص‌های علمی، پژوهشی و فنی متقابل به امضای آقای پونا عبدوالایه Abdoulaye Ponaرئیس اتاق معادن کشور مالی و دکتر علیرضا شهیدی معاون وزیر صنعت، معدن وتجارت و رئیس سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور رسید.

آقایان حسین طالشی، صالحانی سفیر جمهوری اسلامی ایران در کشور مالی، پروفسور کوناته دیالا مشاور ارشد اتاق معادن کشور مالی، گوایندو باکاری مشاور اقتصادی اتاق معادن کشور مالی و جمعی از معاونان و مدیران سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور نیز در این جلسه و بازدید حضور داشتند.

مذاکره برای معافیت فولادی‌ها از قطعی گاز

معاون اجرایی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران گفت: با توجه به قطع احتمالی گاز در واحدهای تولیدی سیمان و فولاد، اکنون وزارت صنعت، معدن وتجارت و وزارت نفت در حال انجام مذاکرات برای جلوگیری از قطعی گاز صنعت فولاد در فصل زمستان هستند. وحید یعقوبی در گفت‌وگو با سنا به قطعی احتمالی گاز در واحدهای تولیدی فولاد و سیمان انتقاد کرد و گفت: تاثیر قطعی گاز بر سهام شرکت‌های بورسی و روند معاملات بازار سرمایه، وابسته به آن است که این محدودیت‌ها تا چه سطح و برای چند روز بر روی صنایع اعمال می‌شود. وی اظهارکرد: اگر محدودیت اعمال شده بر فعالیت واحدهای تولیدی برای استفاده از گاز مطابق با سال‌های گذشته باشد، شرکت‌ها از آمادگی لازم برای تطابق فعالیت‌های خود با آن محدودیت برخوردارند. به گفته یعقوبی، در میان شرکت‌های مصرف‌کننده گاز، شرکت‌های تولیدکننده آهن اسفنجی وابستگی زیادی به استفاده از گاز دارند. معاون اجرایی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران با تاکید بر اینکه گاز در صنعت فولاد برخلاف دیگر صنایع مانند سیمان برخوردار از سوخت جایگزین نیست، افزود: در صورتی که گاز به واحدهای تولیدی فولاد نرسد، به طور کامل تولید این صنعت متوقف می‌شود که این امر می‌تواند ضربه سنگینی به اقتصاد کشور وارد کند. وی گفت: شرکت‌ها همیشه قبل از اعمال محدودیت‌های مصرف گاز از سوی شرکت گاز و وزارت نفت، اقدام به برنامه‌ریزی برای تعمیرات کارخانه خواهند کرد، بدین معنا که واحدهای تولیدی در صورت قطعی ۱۰ روزه گاز به سمت اورهال یا تعمیرات سالانه پیش خواهند رفت. یعقوبی اظهارکرد: به طور حتم افزایش محدودیت‌ها برای مصرف گاز واحدهای تولیدی تاثیرگذار بر تولید کارخانه‌ها از جمله تولید فولاد است که عواقب آن در بازار داخلی، شرکت‌ها و نیز تعهدات صادراتی و بین‌المللی کشور نشان داده خواهد شد. معاون اجرایی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران به رایزنی‌های صورت گرفته برای کاهش محدودیت مصرف گاز در صنعت فولاد اشاره کرد و ادامه داد: اکنون وزارت صنعت، معدن وتجارت و وزارت نفت در حال انجام مذاکرات هستند تا در صورت امکان گاز صنعت فولاد در زمستان قطع نشود. به اعتقاد وی، برای سیمان می‌توان سوخت جایگزین استفاده کرد اما در صنعت فولاد به هیچ عنوان امکان جایگزین سوخت وجود ندارد. یعقوبی با تاکید بر اینکه قطعی گاز زمینه ساز ایجاد مشکل در بازار داخلی کشور و نیز تعهدات صادراتی است، افزود: این اتفاق به نفع کشور نیست، زیرا خسارت‌های وارد شده به صنعت کشور باعث ایجاد لطمه به اعتبار بین‌المللی کشور خواهد شد. معاون اجرایی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران تاکید کرد: این اتفاق به قدری برای کشور خسارت آور است که وزارت نفت با تصور ایجاد چنین مشکلاتی تلاش می‌کند تا قطعی گاز در صنعت فولاد را نسبت به دیگر صنایع در اولویت آخر قرار دهد.

وی افزود: نباید بار سنگین کمبود برق را در تابستان به دوش صنعت فولاد و سیمان انداخت و دوباره در زمستان هم قطعی گاز گریبان این صنعت را بگیرد، این موضوع اجحاف در حق تولیدکنندگان فولاد است. یعقوبی مشکل کمبود گاز را مربوط به کل کشور دانست و گفت: باید کل کشور در رفع این مشکل سهیم باشند، در این میان بخش خانگی باید از این موضوع استثنا باشد اما بخش صنعتی و تجاری باید نهایت تلاش خود را برای رفع این مشکل داشته باشند، این موضوع با وجود صدها کارگر مشغول در این صنعت و از طرفی جاماندن صنعت از تولید، خارج از انصاف است.

رئیس انجمن سنگ آهن ایران:

شمش تولیدی در ایران ۲ برابر نیاز داخلی است

رئیس انجمن سنگ آهن ایران گفت: شمش فولادی تولیدشده در کشور به اندازه دو برابر نیاز داخل است و نگرانی از بابت تامین مقاطع فولادی برای صنعت لوازم خانگی و ساخت مسکن وجود ندارد. مهرداد اکبریان در گفت‌وگو با ایراسین با بیان این که درحال‌حاضر، شمش تولیدی در ایران حدوداً دو برابر نیاز داخلی است، اظهار کرد: به همین دلیل، نگرانی خاصی از بابت تامین مقاطع فولادی برای صنعت لوازم خانگی یا حتی برای ساخت مسکن نداریم. وی افزود: ممکن است که شرکت فولاد مبارکه به عنوان بزرگ‌ترین کارخانه تولید ورق فولادی کشور هم محدودیت‌هایی در زمینه تولید ورق‌های فولادی داشته باشد اما در زمینه شمش‌های فولادی، مشکل خاصی برای تامین فولاد مورد نیاز صنایع نداریم. رئیس انجمن سنگ آهن ایران با بیان این که در طرح جامع فولاد برای چشم‌انداز ۱۴۰۴، تولید ۵۵ میلیون تن فولاد برنامه‌ریزی شده است، خاطرنشان کرد: برای این امر به تولید ۱۷۰ میلیون تن سنگ آهن احتیاج است. وی ادامه داد: با توجه به عدد فعلی، حدوداً باید میزان سنگ آهن خود را در ۴ سال به ۲ برابر برسانیم که این مسئله حائز اهمیت است و برای کشف معادن سنگ آهن جدید، نیاز به حوزه‌های دیگری به ویژه برای سرمایه‌گذاری خواهیم داشت که با روند فعلی، شاید اگر برنامه طرح جامع ۱۴۰۴ محقق شود، در کوتاه‌مدت مشکل تامین مواد خام را خواهیم داشت و نیاز به واردات سنگ آهن به وجود خواهد آمد. اکبریان اذعان داشت: به همین دلیل کارشناسان، ساختن پلنت‌های جدید در آب‌های جنوبی را پیشنهاد داده‌اند که با فعال‌سازی آن‌ها، از ظرفیت مواد خام وارداتی نیز استفاده شود. وی تصریح کرد: باید به این موضوع توجه کرد که ایران، قطعاً به تولید نزدیک ۵۵ میلیون تن خواهد رسید اما این عدد، ظرفیت اسمی ما بوده و برنامه‌ریزی تولید واقعی ما عددی پایین‌تر و در حدود ۴۰ تا ۴۵ میلیون تن خواهد بود. نایب‌رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی ایران گفت: به هرحال این مسئله، فعالیت بخش‌های زیادی در زمینه اکتشاف و سرمایه‌گذاری را در کنار حمایت‌های دولتی نیاز داشته و اگر این حمایت‌ها به درستی اتفاق نیفتد، ممکن است که با مشکلاتی مواجه شویم. وی عنوان کرد: در کنار دولت، بخش خصوصی نیز می‌تواند نقش بسیار مهمی را در رشد صنعت فولاد کشور ایفا کند اما دولت شروع‌کننده حمایت‌ها در این صنعت است. اکبریان در پایان تاکید کرد: پیشنهادهایی که برای حقوق مالکانه و سایر بخش‌های معدن ارائه می‌شود، باعث بالا رفتن هزینه تولید شده و در نهایت، منجر به متوقف شدن پروژه‌های توسعه عمرانی و اکتشاف در این معادن می‌شود؛ در نتیجه اگر واقعا دغدغه جهش در بخش معدن برای ۴ سال آینده را داریم، فقط باید حمایت و تشویق صورت گیرد.

افزایش ۳برابری ظرفیت استخراج سنگ آهن

ظرفیت کارگاه پیمانکار الف استخراج سنگ آهن در سنگان با افزایش سه برابری به ۴.۵ میلیون تن در ماه می‌رسد. این افزایش ظرفیت با ورود ماشین‌آلات جدید به مجتمع ایجاد شده است.

به گزارش روابط عمومی ایمیدرو، با ورود ماشین‌آلات جدید به مجتمع سنگان، روند تامین خوراک برای کارخانه‌های تولید کنسانتره و گندله‌سازی در این مجتمع، سرعت می‌گیرد.

اقدام فوق در راستای افزایش میزان استخراج سنگ آهن و باطله برداری، تجهیز کامل ماشین‌آلات قرارداد بین شرکت توس مسیر با مجتمع سنگ آهن سنگان و همچنین به منظور تضمین تامین خوراک کارخانه‌های کنسانتره و گندله موجود در منطقه صورت گرفته است. به همین سبب طی دو ماه گذشته ۵ دستگاه بیل مکانیکی ۸۵ تنی وارد کارگاه شده و در ادامه ۴۰ دستگاه کامیون تراک معدنی نیز تا نیمه آذر وارد مجتمع می‌شود. در این میان طی روزهای گذشته یک دستگاه بیل ۸۵ تنی از خرمشهر به مقصد سنگان بارگیری شده و در ادامه مابقی ماشین‌آلات نیز به مقصد مجتمع سنگ آهن سنگان حمل خواهد شد.

بدین ترتیب ظرفیت استخراج کارگاه پیمانکار الف (توس مسیر)، از ۱.۵ میلیون به بیش از ۴.۵ میلیون تن در ماه افزایش می‌یابد.

درحال‌حاضر دو گروه پیمانکار الف و ب مشغول استخراج و باطله برداری از معادن سنگ آهن سنگان هستند. مجتمع سنگ آهن سنگان طبق استراتژی ایمیدرو، برنامه دستیابی به ظرفیت تولید ۱۷ میلیون تن کنسانتره و ۱۵.۵ میلیون تن گندله را در دست اجرا دارد.

بررسی تاثیر تصمیمات غیر کارشناسی در حفظ منابع آبی

زیر پای زمین خالی می شود

ملیکا انصاری

بحث کمبود آب ایران، مسئله تازه‌ای نبوده و سال‌هاست با غول خشکسالی دست و پنجه نرم می‌کنیم. اما در سال‌های اخیر با نمایان شدن نتایج فاجعه‌بار خشکسالی، توجهات نسبت به راهکارهای مقابله با آن جلب شد چراکه فرونشست دشت‌ها و شهرها، بخشی از آلودگی هوا، تلف شدن دام‌ها و از بین رفتن محصولات کشاورزی همه نتایجی متاثر از خشکسالی و نبود آب در کشور بوده است؛ بنابراین رویکرد نهادهای دولتی در رویارویی با این ابربحران حائز اهمیت است. بسیاری از کارشناسان عقیده دارند نبود مدیریت صحیح منابع آبی در کنار مصرف نادرست ذخایر موجود علت اصلی هدررفت آب و خشکسالی‌های اخیر است.

«روزگارمعدن» درباره این مسئله و نقشی که مدیریت منابع آبی می‌تواند در رفع بحران‌های موجود داشته باشد، با کارشناسان و فعالان محیط‌زیست گفت‌وگو کرده که در ادامه می‌خوانید:

فرونشست دشت‌های ایران

رضا اسلامی، مدیرکل سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی اصفهان در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» ضمن گلایه از ضعف‌های مدیریتی در حفظ منابع آبی گفت: متاسفانه در کشور چیزی به نام مدیریت اصولی منابع آب نداریم و تمامی مشکلاتی که امروزه با آن دست به گریبان هستیم نیز از این موضوع سرچشمه می‌گیرد. روش فعلی مدیریت آب در کشور، توجه به سدسازی و ذخیره آب پشت سدها برای تولید برق است که این اقدام نه‌تنها درست نبوده بلکه در برخی شرایط شاهد هدررفت و تبخیر آب پشت سد هستیم. براساس اصول مدیریت منابع آب، انتقال آب از یک حوزه به حوزه‌ای دیگر و ترغیب مردم (به‌ویژه مناطقی که آب آنها منتقل شده) به جایگزینی و استفاده از آب‌های زیرزمینی، اشتباه بوده اما در ایران چنین اتفاقی بارها رخ داده است. این‌گونه رخدادها امروزه در مناطقی مانند گلپایگان، شهرکرد و اصفهان اتفاق افتاده و نتایج منفی و زیانبار آن را شاهد هستیم. اسلامی ادامه داد: از میان دشت‌های متعدد موجود در کشور، بیش از ۴۰۰ دشت دچار فرونشست شده و رسیدن به این مرحله بحرانی، نتیجه برداشت‌های بی‌رویه آب از منابع آبی زیرزمینی است. ایران در منطقه‌ای خشک قرار گرفته و باید براساس اقلیم مختص به آن برنامه‌ریزی و مدیریت منابع آب داشته باشیم اما رویکرد فعلی ما، مدیریت منابع مانند کشورهای بارانی و مناطق اروپایی است.

▣ مدیریت صحیح اروپا در منابع آب

اسلامی در ادامه سخنان خود به لزوم اصلاح رویکردها در مدیریت منابع آبی تاکید کرده و صرفه‌جویی را یکی از راهکارهای برون‌رفت از شرایط فعلی و استفاده بهینه از منابع آب موجود عنوان کرد. او در این باره توضیح داد: در کشورهای اروپایی نه‌تنها میزان بارش مطلوب است بلکه منابع آب خود را نیز به‌درستی مدیریت می‌کنند. آنها با وجود داشتن منابع سطحی و زیرزمینی مناسب، همچنان در مصارف خود صرفه‌جویی کرده و مدیریت اصولی منابع خود را در پیش گرفته‌اند. این اتفاق از ارزش مناسب آب برای افراد این مناطق سرچشمه می‌گیرد. هر لیتر آب شرب در کشوری مانند دانمارک حدود ۷ دلار است در حالی که این رقم در کشور ما بسیار پایین‌تر است. همچنین در کشاورزی از آب شرب استفاده می‌کنیم که این یکی از مهم‌ترین معضلات در مدیریت منابع آب ایران است. مدیرکل سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی اصفهان ایراد اصلی را در نحوه مدیریت فعلی در نهادهای دولتی عنوان کرد و گفت: برای جلوگیری از استفاده آب شرب در کشاورزی، باید دولت با آموزش شیوه‌های نوین به کشاورزان و در اختیار قرار دادن تجهیزات و امکانات مناسب به آنها، از استفاده آب شرب در مصارف کشاورزی جلوگیری کند. سپس محصولات کشاورزی با قیمت مناسب توسط دولت خریداری و به بازار عرضه شود.

▣ نبود مخازن برای ذخیره بارش‌ها

اسلامی همچنین کشت نشدن محصولات آب‌بر در کشور را از الزامات خواند و درباره آن توضیح داد: در شرایط فعلی که با بحران کمبود آب روبه‌رو هستیم، نباید محصولاتی آب‌بر مانند گندم و هندوانه کشت کنیم. به عبارتی، باید متناسب با اقلیم موجود به سیاست‌گذاری‌ها و تصمیم‌گیری‌های مربوط به کشاورزی بپردازیم. اما متاسفانه رویکردها بر این مبنا است که باید محصولات استراتژیک به‌طور حتمی در کشور کشت شوده و به خودکفایی در تولید آنها برسیم.

باید توجه داشت نمی‌توان درهای واردات را به روی کشور بست و به قیمت آسیب رساندن به محیط‌زیست، محصول تولید کنیم. مدیرکل سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی اصفهان، استفاده بهینه از بارش در سطح کشور را از دیگر مسائلی که مرتبط با بحث مدیریت منابع آبی عنوان کرد و گفت: در کشورهای توسعه‌یافته مانند کشورهای قاره اروپا و در آسیا ژاپن، مخازن عمیقی در زیر سطح زمین حفر شده که در زمان بارش، آب باران وارد مخازن و در آنها ذخیره می‌شود. بدین صورت بارش‌ها سبب آبگرفتگی شهرها نشده و از آنها به بهترین شکل ممکن استفاده می‌شود. اما متاسفانه در ایران چنین مخازنی برای ذخیره کردن آب بارش‌ها وجود نداشته و با کمی بارش شاهد آبگرفتگی گسترده در تمامی استان‌ها و در نتیجه خسارت و زیان مردم می‌شویم. این اتفاق یکی دیگر از نمونه‌های وجود ضعف در بحث مدیریت منابع آبی است.

▣ مدیریت ضعیف عامل خشکسالی

اسلامی در ادامه صحبت‌های خود ادامه روند فعلی و رویکردهای مدیریتی موجود را به ضرر نه‌تنها محیط‌زیست بلکه اقتصاد شهری و کلان کشور معنوان کرد و گفت: ایران نخستین کشوری بود که سیستم قنات و استفاده بهینه و موثر از آب‌های زیرزمینی را ابداع و اختراع کرد. مردم در گذشته با شیوه‌های سنتی ضمن بهینه بودن مصارف و جلوگیری از هدررفت آب، به کشاورزی و آبادانی می‌پرداختند. اما با ورود موتور پمپ به ایران در دهه ۴۰، استخراج عمده آب‌های زیرزمینی افزایش یافت و در گذر زمان با برداشت‌های گسترده سفره‌های آب زیرزمینی خالی شدند. سفره‌های آب زیرزمینی، مجموعه آب‌هایی است که برای هزاران سال پیش بوده و در سال‌های اخیر با افزایش مصرف و استخراج آب از این منابع، آنها خالی‌تر شده‌اند. وی افزود: با ادامه روند فعلی تا سال ۱۴۰۹ شاهد مرگ تمامی آبخوان‌های استان‌هایی مانند اصفهان بوده و این استان‌ها تبدیل به یک زمین و دشت برهوت خواهند شد. در ادامه به دلیل نبود آب در این مناطق، شهرها خالی از سکنه شده و به دیگر مناطق مهاجرت خواهند کرد. مجبور شدن مردم به مهاجرت و تغییر محل زندگی به دلیل نبود آب را نمی‌توان اتفاق مثبتی تلقی کرد. تمامی بحران‌های آبی که امروزه با آن مواجه هستیم و فجایعی که در ادامه با عدم تغییر روند فعلی با آنها مواجه خواهیم بود، همه از نبود مدیریت درست منابع آبی سرچشمه می‌گیرد. بنابراین نمی‌توان تاثیر منفی نقص در مدیریت منابع آبی را تنها بر محیط‌زیست منحصر دانست و در پی تمدید بحران، کل بخش‌های اقتصادی کشور با زیان‌های سنگین مواجه خواهند شد. از این رو، رسیدگی به رفع نقایص مدیریت منابع آبی از ضرورت ویژه‌ای برخوردار است.

نیاز صنایع زغال‌سنگ به آب

حجت‌الله دریانی، فعال معدنی در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» به اهمیت تامین و موارد استفاده از آب در معادن زغال‌سنگ اشاره کرد و گفت: مصرف عمده آب در صنعت زغال‌سنگ مربوط به دو قسمت معادن و کارخانه‌های شست‌وشوی زغال‌سنگ می‌شود. در کارخانه‌های شست‌وشوی زغال‌سنگ، از آب به‌عنوان یک سیال و ماده اصلی برای شستن زغال‌سنگ و ادامه بهره‌وری استفاده می‌شود. از همین رو آب نقشی کلیدی را در این کارخانه‌ها ایفا کرده و تامین آن از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. در معادن زغال‌سنگ نیز آب برای مصارف کارکنان و کارگران معدن از جمله شست‌وشو و شرب به کار می‌رود. وی در ادامه تشریح کرد: به بیانی ساده، در معادن زغال‌سنگ از آب اغلب در مصارف نیروی انسانی استفاده می‌شود چراکه کارگران معادن زغال‌سنگ بنا بر ماهیت کار در این معادن، روزانه استحمام داشته و به دنبال این موضوع، استفاده آب در معادن زغال‌سنگ در بحث نیروی انسانی از دیگر معادن بیشتر است. در کل می‌توان گفت بنا بر دلایل یادشده، در هر دو قسمت فعالیت صنعت زغال‌سنگ، آب از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

▣ آب شرب در معادن جایی ندارد

دریانی در ادامه صحبت‌های خود، استفاده از هرگونه آب شرب شهری در فعالیت‌های معدنی را رد کرده و افزود: از آب شرب شهری به هیچ وجه در فعالیت‌های معدنی استفاده نمی‌شود؛ به‌ویژه در معادن زغال‌سنگ منطقه طبس که درحال‌حاضر فعالیت روی آنها صورت می‌گیرد.

در منطقه طبس اغلب معادن با برنامه‌ریزی‌های تخصصی، آب مورد نیاز خود را از منابع سفره‌های آب زیرزمینی تامین می‌کنند. هرچند لازم به یادآوری است که اغلب معادن زغال‌سنگ در اطراف شهرها و مناطق مسکونی واقع شده‌اند. از این رو، امکان استفاده از لوله‌کشی شهری و آب شرب برای این معادن وجود نداشته و استفاده معادن از آب شهری صحت ندارد. این فعال معدنی همچنین به تصفیه شدن و بازیافت آب در برخی معادن اشاره کرد و گفت: در برخی معادن از جمله معادن زغال‌سنگ منطقه طبس، آب تصفیه شده و به چرخه فعالیت معدنی بازمی‌گردد. در برخی مواقع نیز در صورت دارا بودن شرایط و استانداردهای لازم، از این آب بازیابی شده برای شرب و مصارف نیروی انسانی نیز استفاده می‌شود. همچنین در کارخانه‌های شست‌وشوی زغال‌سنگ ضمن استفاده نکردن از آب شرب شهری، از آب بازیافتی (به شرط دارا بودن استانداردهای لازم) در فعالیت‌های صنعتی استفاده می‌شود. این اقدام نیز به دلیل اهمیت وجود آب و آب‌محور بودن فعالیت معادن و کارخانه‌ها است.

▣ استفاده معادن از آب بازیافتی

دریانی در ادامه استفاده از آب بازیافتی را وابسته به نوع فعالیت صنایع و معادن معرفی کرد و گفت: برخی معادن به دلیل اهمیت بالای تامین آب، از پکیج‌های تصفیه آب برای بازیابی و بازیافت آب مصرفی خود و بازگرداندن آن در چرخه فعالیت‌های معدنی استفاده می‌کنند. البته باید به این نکته اشاره کرد که استفاده از روش بازیافت آب وابستگی زیادی به نوع فعالیت معادن دارد؛ معادنی که به دلیل ذات فعالیت خود مصرف آب بالایی داشته یا پسماندهای آب آنها به طبیعت آسیب‌رسان است، اغلب از این روش برای جلوگیری از زیان و کاهش هزینه‌های تامین آب مورد نیاز فعالیت‌های خود استفاده می‌کنند. اما در معادنی که فعالیت آنها آب‌محور نبوده و پسماندهای آبی آنها برای محیط‌زیست مضر نیست، از تصفیه و بازیافت آب استفاده نمی‌کنند. این فعال معدنی در پایان به اهمیت پروژه‌های مختلف تامین آب صنایع و معادن از جمله پروژه انتقال آب خلیج‌فارس به فلات مرکزی پرداخت و گفت: پروژه‌هایی مانند پروژه انتقال آب خلیج‌فارس به فلات مرکزی برای تامین آب صنایع و معادن از دو جنبه زیست‌محیطی و توسعه‌ای قابل بررسی است. در بعد نخست نظر کارشناسان امر در این موضوع از اهمیت برخوردار است و در مباحث توسعه‌ای نیز ایجاد تاثیرات مثبت از این طرح انتظار می‌رود. به‌عنوان یک فعال معدنی باید بگویم برخی از فعالیت‌های معادن و صنایع معدنی وابستگی شدیدی به آب داشته و با نبود این ماده حیاتی، فعالیت آنها دچار اختلال خواهد شد. از همین رو، معدنکاران و فعالان معدنی انتظار دارند از روش‌های مناسب، تامین آب برای معادن و صنایع استفاده شود.

سخن پایانی

همان‌طور که کارشناسان اشاره کردند، بحث مدیریت منابع آبی و چالش‌های مرتبط با آن، می‌تواند کل زنجیره اقتصاد را دچار دست‌اندازهای جدی کند. بنابراین عزمی جدی و تفکری کارشناسانه باید پشت تصمیمات اتخاذشده در مدیریت منابع آب در پیش گرفته شود.

به‌طور کلی می‌توان گفت با تغییر رویکردهای مدیریتی در حفظ منابع آبی و برنامه‌ریزی‌های مناسب در جهت کاهش مصارف بی‌رویه آب در کشور، ضمن رفع بحران‌های اقتصادی و زیست‌محیطی موجود، از پدیده مهاجرت ساکنان مناطق خشک به سایر شهرها (که اتفاقی در کمین است) جلوگیری خواهد کرد.

یادداشت

چرخ تولید بدون انرژی نمی‌چرخد

حسن حسینقلی
رئیس اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های صنایع و معادن سرب و روی

بنا بر آمار ارائه‌شده از سوی نهادهای دولتی، حدود یک‌چهارم مصرف کل انرژی کشور، متعلق به بخش‌های صنعت، معدن و پتروشیمی است. فعالان معادن و صنایع معدنی بنابر ماهیت و ذات فعالیت خود، از متقاضیان مهم حامل‌های انرژی به‌ویژه برق و گاز به شمار رفته و همواره برای رفع نیازهای خود در تلاش هستند. یکی از اعتراضات امروز فعالان این حوزه، تامین نامناسب و افزایش قیمت‌های حامل‌های انرژی، قطعی مکرر برق و درنهایت نبود حمایت‌های دولتی است. هزینه تولید، به تمامی هزینه‌های روند تولید محصول اعم از تامین مواد اولیه، نیروی کار و حامل‌های انرژی گفته می‌شود. از این رو، می‌توان گفت هزینه حامل‌های انرژی مثل برق، گاز و آب در چرخه فعالیت صنعتی و معدنی بسیار موثر بوده و دارای اهمیت بررسی است. افزایش قیمت تمام‌شده تولید در معادن و صنایع به دلیل گران بودن هزینه انرژی مصرفی واحدهای تولیدی یکی از مشکلات اصلی معدنکاران است. همچنین قطعی متداول حامل‌های انرژی را باید عامل اصلی خوابیدن چرخه تولید صنعتی و معدنی دانست و پیامدهای روشنی با ادامه‌دار شدن این موضوع نمی‌توان پیش‌بینی کرد. در کشور ما متاسفانه به دلیل وجود نوسانات شدید اقتصاد به فعالان صنعتی، معدنی و اقتصادی ضربه‌های متعددی وارد می‌شود. صنعتگران و معدنکاران کشور در شرایط تورم و بی‌ثباتی اقتصادی داخلی و همچنین نبود حمایت‌های دولتی، اقدام به تولید کرده اما در بحث صادرات باید وارد بازارهای خارجی بدون تورم و پایدار شوند. به عبارتی، با افزایش هزینه‌های تولید، فعال اقتصاد نمی‌تواند محصول خود را با قیمت بالاتری به بازار بین‌المللی صادر و ضررهای خود را جبران کند چراکه قیمت‌های جهانی تمام‌شده، همه براساس اصول و قوانین و مشخص شده هستند. از همین رو، در برخی مواقع قیمت تمام‌شده محصولات صنعتی و معدنی، به زیان فعالان رقم می‌خورد. نوسانات شدید نرخ دلار، افزایش ۲۶ درصدی حقوق پایه کارکنان در سال جاری، تورم موجود در تمامی ابعاد جامعه و در نهایت افزایش قیمت حامل‌های انرژی از جمله معضلات موجود و عوامل نابسامانی‌های اقتصادی است. همان‌طور که پیش‌تر اشاره شد بحث تامین هزینه حامل‌های انرژی، یکی از مهم‌ترین موضوعات امروزه فعالیت‌های صنعتی و معدنی است چراکه با افزایش چشمگیر قیمت این منابع، هزینه تولید به‌شدت افزایش یافته است. دولت اعلام کرده بود با افزایش قیمت حامل‌های انرژی، ۳۰ درصد از هزینه این بخش به‌عنوان یارانه انرژی برای حمایت از معدنکار به معادن اختصاص می‌یابد که این طرح متاسفانه تاکنون اجرایی نشده است. در مدت اخیر هم دوباره شاهد افزایش قیمت حامل‌های انرژی ازجمله برق و گاز بوده‌ایم که این شرایط، فعالیت را برای صاحبان معادن بیش از پیش دشوار کرده است. بارها فعالان معدنی به روش‌های مختلف اعتراض خود را نسبت به شرایط موجود اعلام کرده‌اند اما این اعتراض‌ها متاسفانه تا امروز ثمره‌ای نداشته و به سرانجامی نرسیده است. نه‌تنها در بحث تخصیص یارانه‌ها بلکه در مسائل گوناگون مشکلات متعددی امروزه در بخش معدن وجود دارد که اعتراض درباره آنها تا امروز نتیجه نداشته است. غیر از بحث هزینه حامل‌های انرژی، قطعی‌های مکرر برق و گاز نیز از دیگر اخلالگران روند معادن و صنایع به شمار می‌روند. متاسفانه در تامین حامل‌های انرژی مورد نیاز فعالیت معادن و صنایع معدنی ایرادات و نقایص بسیار زیادی وجود دارد. در زمستان به دلیل کمبود گاز در کشور، گاز صنایع و معادن قطع می‌شود و در تابستان با کمبود برق روبه‌رو هستیم. برخی از مسئولان در جواب گلایه معدنکاران و صنعتگران اظهار کرده‌اند کوره‌ها و دستگاه‌ها را به نوبت هر چند ساعت یک بار روشن کنیم. دریغ از آنکه برخی از تجهیزات و دستگاه‌های معدن و صنایع معدنی، ساعت‌ها راه‌اندازی آنها طول می‌کشد. این دست اظهارات و سخنان غیرکارشناسی و غیرتخصصی از سوی مدیران و مسئولان نهادهای دولتی نشانگر آن است که تولید و صنعت برای آنها ارزش و جایگاه مناسبی ندارد چراکه اگر غیر از این بود، ضمن انجام بررسی‌های بیشتر درباره چرخه فعالیت‌های معدنی و صنعتی، مسئولان دولتی در جهت تامین حامل‌های انرژی مورد نیاز معادن و صنایع از جمله برق و گاز تمهیدات مناسب‌تری اتخاذ می‌کردند و امروزه شاهد این حجم از مشکلات و سنگ‌اندازی بر سر راه فعالان نبودیم.

تغییرات مدیریتی در «آهن و فولاد ارفع»

طی احکامی جداگانه آقایان سید محمد موسوی به عنوان سرپرست معاونت بهره‌برداری و همچنین محمد شرکایی به عنوان معاون فناوری و توسعه این شرکت منصوب شدند. به گزارش روابط عمومی آهن و فولاد ارفع، مهندس محمدی در جلسه معارفه معاونان جدید شرکت، با تقدیر از زحمات چندین ساله مهندس بهرامی در شرکت آهن و فولاد ارفع، خاطر نشان کرد: بلاشک به ثمر رسیدن پروژه عظیم افزایش ظرفیت واحد احیا مستقیم (زیر سقف) که با موفقیت به پایان رسید، مرهون زحمات و تلاش‌های شبانه روزی یکایک کارکنان و مدیران مجموعه نظیر آقای بهرامی و سایر دوستان است که به نوبه ی خودم از همه عزیزان به‌ویژه ایشان تقدیر و تشکر می کنم. مدیرعامل شرکت آهن و فولاد ارفع در ادامه ضمن آروزی توفیق برای معاونان جدید شرکت، آقایان شرکایی در معاون فناوری و توسعه و همچین موسوی به عنوان سرپرست معاونت بهره‌برداری، در سخنانی رویکرد تغییرات مدیریتی در شرکت را بهره گیری از نیروی جوان و با سابقه به همراه استفاده از تجربیات مدیران گذشته خواند و افزود: خوشبختانه با توجه به تلاش‌های صورت گرفته امروز شاهد آن هستم که در شرکت آهن و فولاد ارفع موضوع پرورش مدیران در معاونت‌ها و خصوصا در معاونت بهره‌برداری مد نظر قرار گرفته و ما امروز می‌توانیم به جوانان اعتماد کنیم. مهندس محمدی سخنان خود عنوان کرد: قطعاً در ادامه از تجربیات موثر آقای بهرامی در سمت مدیر مجتمع استفاده خواهیم کرد.

تاثیر عرضه تلفیقی محصولات فولادی بر بازار

گروه معدن

بازار ورق فولادی و محصولات وابسته به آن چند سالی است که با مشکلات اساسی از جمله عرضه ناکافی انواع ورق در تالار اصلی بورس کالا، نظارت ناصحیح و کافی بر بازار خارج از بورس کالا و اتخاذ سیاست‌های غلط در خصوص صادرات آزاد و بی‌ضابطه برای برخی تولیدکنندگان بدون هیچ‌گونه قید و شرطی دست و پنجه نرم می‌کند.

آشفتگی بازار ورق و کمبود آن در داخل، راه را برای واردات ورق باز کرد و بر همین اساس فولاد مبارکه به عنوان تولیدکننده اصلی مجوز واردات ورق پنج میل و عرضه آن در قالب عرضه تلفیقی یعنی محصول تولیدی خود و محصول وارداتی را دریافت کرده است. در همین زمینه اقتصاد آنلاین در گفت‌وگویی با طهمورث جوانبخت، معاون فروش و بازاریابی شرکت فولاد مبارکه اصفهان به موشکافی الگوی نظام بخشی بازار فولاد که از سوی وزیر صنعت،معدن وتجارت مطرح شده، پرداخته است.

جوانبخت در خصوص الگوی نظام بخشی بازار توضیح داد: الگوی ساماندهی وضعیت عرضه و تقاضا در بازار از سوی وزارت صنعت،معدن وتجارت طراحی شده و هدف آن تامین تمام نیاز بازار به مواد اولیه و کامودیتی‌ها است که در این خصوص بازار محصولات مختلف به دو دسته تقسیم شده‌اند؛ محصولات با مازاد عرضه و محصولاتی با کمبود عرضه در بازار.

وی در مورد محصولاتی که با کمبود عرضه در بازار روبه‌رو هستند، عنوان کرد: در این باره مقرر شد تا عرضه‌کننده عمده بازار نسبت به تامین کسری بازار از منابع خارجی اقدام و در بازار از طریق بورس کالا به صورت عرضه‌های تلفیقی محصولات را عرضه کند و این اقدام تا زمانی که بازار به طور کامل تامین و کسری مرتفع شود، ادامه پیدا می‌کند. معاون فروش و مدیر بازاریابی فولاد مبارکه در توضیح عرضه تلفیقی و چگونگی انجام آن گفت: در عرضه تلفیقی، تولیدکننده تناژ قابل تولید خود را در بورس به همراه درصدی که از محل واردات تامین می‌شود، عرضه می‌کند و نرخ آن هم میانگین وزنی عرضه تولیدات داخلی بر اساس نرخ پایه و نرخ تمام شده واردات تعیین خواهد شد.

وی با مثالی در این باره توضیح داد: به عنوان مثال اگر قرار باشد فولاد مبارکه حدود ۲۵۰ هزار تن از محل تولیدات محصولات گرم خود را در بورس عرضه کند و ۵۰ هزار تن از محل واردات تامین کند، جمعا ۳۰۰ هزار تن باید در بازار عرضه کند. عرضه تلفیقی در واقع میانگین موزون با ضریب ۵ برابری از عرضه داخلی و ضریب ۱ از عرضه وارداتی خواهد بود که میانگین نرخ می‌سازد و تعیین‌کننده نرخ پایه خواهد بود، البته این عرضه می‌تواند رقابتی باشد و محدودیتی برای رقابت و سقف قیمتی در بورس کالا اعمال نخواهد شد.

جوانبخت درباره زمان آغاز عرضه تلفیقی فولاد مبارکه گفت: فولاد مبارکه طبق توافقات انجام شده عرضه تلفیقی محصولات خود را از آذرماه آغاز خواهد کرد و در نخستین مرحله در محصولات گرم این عرضه انجام می‌شود و سعی خواهد شد که تقاضای بازار را به طور کامل تامین کند. وی افزود: البته امیدواریم خریداران و مصرف‌کنندگان این نوع محصولات از اقدامات هیجانی خودداری کنند و اقدام به خریدهای منطقی کنند تا امکان تامین منطقی بازار وجود داشته باشد و این طرح بتواند با موفقیت انجام شود. ولی این اطمینان را در واقع به تمام مصرف‌کنندگان می‌دهیم که در ماه‌های آتی عرضه‌های تلفیقی انجام خواهد شد و با توجه به نیازی که در بورس شناخته می‌شود در صورت لزوم تناژ واردات قابل افزایش است و محدودیت تناژی در واردات وجود ندارد و پس از جاری شدن فرآیندها فولاد مبارکه تا حدی که نیاز بازار به طور کامل تامین شود، واردات خود را افزایش داده و عرضه تلفیقی در بورس کالا انجام می‌دهد.

عکس: روزگار معدن

جوانبخت تاکید کرد: سعی ما بر این است که هیچ محدودیتی از نظر ابعادی و کیفیتی در عرضه‌ها نداشته باشیم و انشاالله از طریق تولیدات فولادمبارکه و سایر تولیدکنندگان و همچنین واردات نیاز بازار را تامین کنیم.

معاون فروش و بازاریابی فولاد مبارکه درباره جایگاه و چگونگی مسئولیت عرضه سایر تولیدکنندگان ورق‌های فولادی گفت: در این طرح سعی بر این است که مواد اولیه تمام زنجیره فولاد تامین شود و در مرحله اول، مواد اولیه شرکت‌های فولاد ساز از طریق شرکت‌های معدنی به طور کامل تامین می‌شود تا آنها بتوانند با ظرفیت کامل تولیدات خود را انجام دهند.

وی با بیان اینکه مواد اولیه در ادامه برای شرکت‌های نورد کار و شمش فولادی به طور کامل تامین می‌شود تا آنها نیز بتوانند کاملا تولیدات خود را انجام دهند و با عرضه در بورس کالا بتوانند نیاز کشور را تا حد امکان تامین کنند، ادامه داد: در کنار آن سامانه تجارت نیز به ساماندهی بازار و نظام‌بخشی عرضه و تقاضا بازار کمک می‌کند تا با ثبت تولید و عرضه تمام تولیدکنندگان و از طرفی خرید شرکت‌ها به وضعیت بازار سامان دهیم و وارداتی که انجام می‌شود کسری کل تولیدکنندگان کشور را جبران می‌کند و به هیچ عنوان قرار نیست که سایر تولیدکنندگان از شبکه تولید ورق‌های فولادی کنار گذاشته شده و یا تولیدات آنها کم شود بلکه باید آنها هم با ظرفیت کامل به روند تولید ادامه داده و سهم خود را در تامین نیاز کشور برآورده کنند تا کمترین خروج ارز را از کشور داشته باشیم.

جوانبخت درباره جایگاه سهمیه بهین‌یاب در الگوی جدید عنوان کرد: در الگوی جدید برای محصولاتی که مازاد بر عرضه دارند، سهمیه بهین یاب به طور کامل حذف می‌شود و همه افراد می‌توانند در بورس کالا اقدام به خرید و تامین کالای مورد نیاز خود کنند اما کسانی که تولیدکننده نباشند و به عنوان تنظیم‌گر بازار وارد این عرصه شده و اقدام به خرید محصول می‌کنند، باید محصولات خود را در انبارهای مجاز بورس کالا نگه دارند تا زمانی که دوباره در بورس عرضه شده و تولیدکنندگان آن محصولات را خریداری کنند، در چنین شرایطی محصول از انبارهای بورس کالا خارج و جهت تبدیل به کالای نهایی استفاده خواهد شد.

وی با بیان اینکه در شرایطی که عرضه مازاد بر تقاضا باشد به غیر از تولیدکنندگان، سایر متقاضیان نیز می‌توانند در بورس اقدام به خرید کنند، توضیح داد: در شرایطی که مازاد تقاضا نسبت به عرضه داشته باشیم و تا زمانی که عرضه‌کننده عمده نتواند بالای ۹۵ درصد از نیاز بازار را تامین کند مقرر شده است که تنها تولیدکنندگان خرید کنند و در مرحله اول نیز تولیدکنندگان در واقع کسانی هستند که سهمیه بهین یاب در بورس دارند ولی باز مقرر شده در صورت عرضه کافی در بورس، سقف بهین یاب حذف شود و تولیدکنندگان تا حد مورد نیاز خود اقدام به خرید کنند و محدودیتی جهت خرید در یک سقف مشخص وجود نداشته باشد.

وی افزود: امیدواریم با وارداتی که انجام می‌شود بتوانیم نیاز کامل بازار را تامین کنیم، اما در مراحل بعدی سایر افراد و متقاضیان هم می‌توانند جهت خرید ورق در بورس کالا در زمانی که عرضه بالای ۹۵ درصد باشد اقدام به خرید کنند و شرایط آن به گونه‌ای است که تا زمانی که عرضه مجدد در بورس کالا نشود و تولیدکننده‌ای کالا را خریداری نکند، کالا در انبارهای مورد تأیید بورس کالا باقی می‌ماند.

معاون فروش و بازاریابی مبارکه در پاسخ به این سوال که آیا منابع ارزی برای واردات این کالاها پیش‌بینی شده و مشکلی برای تامین ارز وجود ندارد؟ گفت: طبق مذاکرات صورت گرفته، پیش‌بینی‌های لازم جهت تامین منابع ارزی کافی برای واردات کالاهایی که در کشور کمبود عرضه دارند، انجام شده و این اطمینان به تولیدکنندگان عمده داده شده است که ارز مورد نیاز آنها به طور کامل تامین خواهد شد و مشکلی برای آنها پیش نخواهد آمد.

وی درباره ممنوعیت واردات برای اشخاصی غیر از تولیدکنندگان عمده عنوان کرد: هیچ ممنوعیتی برای واردات کالا توسط سایر افراد وجود ندارد و هر کسی می‌تواند جهت واردات برای نیاز خطوط تولید خود و یا عرضه در بازار اقدام کند.

جوانبخت در رابطه با قراردادهای پریمیوم و مزیت آنها خاطرنشان کرد: فروشنده‌ها و خریداران کالای صنعتی ممکن است برای فروش کالا در سه ماه تا یا شش ماه آینده تمایل داشته باشند تا هم فروشنده از این که کالا مشتری دارد مطمئن شود و هم خریدار مطئمن شود که تامین مواد اولیه انجام شده و خط تولید دچار مشکل نخواهد شد؛ قراردادهای کشف پریمیوم در بورس کالای ایران این امکان را فراهم کرده تا خریدار و فروشنده بتوانند با نرخ هایی که در آینده مشخص می‌شود و بر اساس یک فرمول کالای خود را معامله کنند.

وی افزود: به این معنا که امروز به جای اعلام یک نرخ قطعی و ثابت در قرارداد، یک فرمول قیمتی لحاظ می‌شود. فروشنده و خریدار تقریباً هر دو حدود ۶ درصد ارزش علی الحساب معامله را برای تضمین نزد بورس قرار می‌دهند و معامله بر اساس آن انجام می‌شود اما نرخ قطعی معامله در همان سررسید مشخص می‌شود و این نرخ معادل با نرخ عرضه عمومی با همان سررسید خواهد بود.

عرضه تلفیقی راهی برای کاهش انحصار در بازار ورق

یک فعال صنعت فولاد با اشاره به اینکه عرضه تلفیقی می‌تواند به عرضه‌ها در بورس کالا تنوع بدهد، گفت: تنوع عرضه‌ها در بورس کالا می‌تواند رقابت سالم ایجاد کند، اما مسئولان باید مراقب باشند تا اینگونه عرضه منجر به انحصار بیشتر بازار ورق برای برخی از کارخانه‌ها نشود. امیرحسین کاوه در گفت‌وگو با فولادبان در رابطه با عرضه تلفیقی ورق در بورس کالا گفت: با توجه به اینکه در عرضه ورق‌های فولادی کمبود وجود دارد و نیاز به واردات انواع ورق‌های فولادی هست، قرار است فولاد مبارکه و شرکت‌های سازنده ورق فولادی حجم متناسب با کمبود عرضه، واردات ورق فولادی داشته باشند و آنها را به صورت تلفیقی با تولیدات خودشان در بورس عرضه کنند. وی با اشاره به اینکه در طی سالیان گذشته، شاهد کمبود ۷۰ درصدی تقاضا در بورس کالا بودیم، تصریح کرد: یکی از مشکلات بورس کالا این است که همیشه عرضه‌کنندگان کم بوده‌اند و هرچه بتوانیم کمک کنیم تا عرضه‌ها متنوع باشد و از حالت انحصاری خارج شوند، به بورس کالا کمک خواهد کرد تا کشف نرخ به صورت حقیقی صورت گیرد. این فعال صنعت فولاد تأکید کرد: با توجه به اینکه در عرضه ورق فولادی کاهش شدیدی حس می‌شود، تشویق به واردات این محصول کار ارزنده‌ای است و افزایش تنوع و محصول در بورس کالا به مصرف‌کننده هم برای رقابت کمک می‌کند. کاوه در پایان گفت: واردات ورق ممنوعیت و محدودیتی ندارد و تعرفه واردات آن هم به ۴ درصد کاهش پیدا کرد. فعلاً، فولاد مبارکه مجوز واردات را گرفته است، اما این شرایط نباید به گونه‌ای پیش برود که عرضه تلفیقی منجر به انحصار بیشتر نشود و این مهم در جهت کاهش انحصار بازار ورق صورت گیرد. این مسئله می‌تواند سود خوبی را هم برای واردکنندگان به همراه داشته باشند زیرا بازار کشور تشنه ورق فولادی است.

عرضه تلفیقی محصولات فولادی به سود بازار است

مدیر اقتصادی و توسعه سرمایه‌گذاری ایمیدرو گفت: اگر عرضه تلفیقی محصولات فولادی درست برنامه‌ریزی و اجرا شود نه تنها مانع افزایش نرخ خواهد شد بلکه بازار را تعدیل یا کاهشی خواهد کرد. امیر صباغ در گفت‌وگو با فولادبان با اشاره به عرضه تلفیقی ورق فولادی در بورس کالا بیان کرد: تولیدکنندگان بزرگ ورق فولادی کشور تا پیش از این وظیفه تولید محصولات فولادی را بر عهده داشتند ولی اکنون وظیفه تأمین ورق فولادی مورد نیاز تولیدکنندگان هم به وظایفشان اضافه شده است. وی ادامه داد: تولیدکنندگان ورق فولادی اگر به هر دلیلی تولیدشان خدشه‌دار شود یا علاقه‌مند به تولید گرید و انواع دیگری از ورق فولادی باشند یا مثلاً بخش ارزش افزوده بازار را هدف قرار بدهند، مأموریت تأمین بازار بر عهده تولیدکنندگان عمده کشور خواهد بود و وظیفه تولید و تأمین ورق فولادی بازار را بر عهده دارند. این فعال صنعتی تصریح کرد: عرضه تلفیقی کمک می‌کند اگر محصولی به هر دلیلی در کشور کسری عرضه داشته باشد تولیدکننده آن را وارد کند و آن را با محصول خود تلفیق و ترکیب کند و نقش تأمین‌کنندگی بازار را داشته باشد. صباغ گفت: عرضه تلفیقی در بخش‌های مختلف صنایع مانند پتروشیمی، محصولات فولادی و ورق گرم به بازار کمک می‌کند و در آینده هم این شیوه از عرضه در دیگر محصولات استفاده خواهد شد وی افزود: اگر بخواهیم در آینده از ترکمنستان گاز طبیعی وارد کنیم طبیعتاً نرخ گاز ترکمنستان نمی‌تواند مبنای قیمتی گاز ایران باشد و باید این دو با نسبتی هم‌وزن با هم تلفیق شوند و با نرخ بهینه عرضه شود تا مصرف‌کننده آسیب نبیند ضمن اینکه نیاز خودش هم تأمین شود. مدیر اقتصادی و توسعه سرمایه‌گذاری ایمیدرو ادامه داد: در بورس کالا ۳۰۸ هزار تن ورق گرم فولادی مبارکه به‌صورت تلفیقی عرضه شد و این عرضه‌ها ادامه خواهد داشت و به‌تدریج عرضه‌های تلفیقی برای کالاهایی که در بازار کمبود آن حس می‌شود افزایش پیدا می‌کند تا نهایتاً بازار تأمین شود. صباغ گفت: در عرضه تلفیقی هفته گذشته ۲۷۰ مشتری یا واحد تولیدی ورق گرم فولادی را خریداری کردند. وی در پاسخ به سؤال فولادبان مبنی بر اینکه عرضه ورق وارداتی در بورس کالا موجب افزایش نرخ محصولات داخلی نخواهد شد تصریح کرد: این شیوه عرضه موجب تأمین کامل محصولات مورد نیاز بازار خواهد شد و همیشه باید به پارامتر تأمین در مقابل نرخ توجه داشته باشیم و حتی در عرضه هفته گذشته مشاهده کردیم هم بازار کاملاً تأمین شد و هم نرخ ۶/۵ درصد کاهشی شد و در آخر هم تیک برداشته شد. مدیر اقتصادی و توسعه سرمایه‌گذاری ایمیدرو گفت: با تأمین کالاهای مورد نیاز بازار ازجمله ورق فولادی، صنایع خواهند توانست با حداکثر ظرفیت خود تولید کنند چون ظرفیت صنایع ما اکنون حدود ۳ تا ۴۰ درصد است و می‌توانند این ظرفیت را به حداکثر برسانند. صباغ تاکید کرد: اگر عرضه تلفیقی درست برنامه‌ریزی شود نه تنها مانع افزایش نرخ خواهد شد بلکه بازار را تعدیل یا کاهشی خواهد کرد.

شرط موفقیت عرضه ورق فولادی به شیوه تلفیقی

یک عضو اتاق بازرگانی ایران گفت: عرضه ورق فولادی به شیوه تلفیقی علاوه بر اینکه باید با نرخ مناسبی به بازار عرضه شود، باید عهده‌دار تأمین و نیاز داخلی هم باشد. بهرام شکوری در گفت‌وگو با فولادبان افزود: اگر عرضه ورق فولادی به شیوه تلفیقی شود باید به‌گونه‌ای باشد که نرخ ورق فولادی وارداتی برای متقاضیان داخل مناسب باشد. وی افزود: ورق فولادی تلفیقی در این شرایط علاوه بر اینکه باید نرخ مناسبی داشته باشد باید تأمین نیاز داخلی را هم در اولویت داشته باشد. این فعال اقتصادی ادامه داد: نرخ محصولات وارداتی از بازارهای خارجی تبعیت می‌کند و البته قیمت‌های داخلی هم تفاوت چندانی با محصولات وارداتی به لحاظ قیمتی ندارد چون پایه قیمت‌های داخلی بر اساس قیمت‌های جهانی تعیین می‌شود. شکوری تصریح کرد: شیوه اجرای عرضه تلفیقی ورق فولادی وتامین نیاز متقاضیان هم موضوع مهم دیگری است که باید کارشناسی شده و دقیق باشد تا بتواند خواسته مشتریان متعدد با درخواست‌های متعدد را تأمین کند.

اخبار

توسعه تعامل ذوب آهن با بانک ها

معاون مالی و اقتصادی شرکت که در راس هیاتی از مدیران و کارشناسان مالی و اقتصادی ذوب آهن اصفهان در نشستی با مدیران عامل و مدیران ارشد از جمله بانک‌های ملت، تجارت، رفاه کارگران و کارآفرین، مشکلات و محدودیت‌های موجود و راهکارهای افزایش تعاملات فی مابین را بررسی کردند. به گزارش روابط عمومی ذوب آهن اصفهان، احمد سلیمی در نشست با دولت آبادی مدیرعامل بانک ملت با اشاره به عملکرد بانک ملت و سرعت ارائه خدمات در تامین نیازهای شرکت در بخش ارزی و تامین کالاهای ضروری در شرایط تحریم‌های ظالمانه از کارکنان این بانک به عنوان کارکنانی حرفه‌ای نام برد و افزایش سطح تعاملات فی مابین در آینده نزدیک را خواستار شد.

وی از بانک ملت به عنوان یکی از بهترین و بزرگ‌ترین بانک‌ها در شبکه بانکی کشور یاد کرد و با تاکید بر لزوم افزایش سطح همکاری بانک ملت و شرکت ذوب آهن اصفهان اظهار امیدواری کرد که این همکاری‌ها در امسال در حوزه‌های مختلف تقویت شود. دولت آبادی مدیرعامل بانک ملت نیز با اشاره به سطح همکاری‌های بانک ملت و ذوب آهن اصفهان در سنوات دور، از این شرکت به عنوان یکی از مشتریان استراتژیک بانک ملت نام برد. وی همچنین راهکارهایی را برای گسترش سطح همکاری‌های دو مجموعه در دو حوزه بانکی و همچنین همکاری‌های مشترک ارائه کرد.

معاون مالی و اقتصادی شرکت و هیات ذوب آهن در نشست با علیشاهی عضو هیات مدیره بانک کارآفرین راهکارهای افزایش سطح همکاری را بررسی کردند.

ابراهیم علیخانی، مدیر مالی شرکت در این نشست برنامه‌های افزایش تولید، تامین سرمایه ثابت و در گردش توسط سیستم بانکی کشور را عامل مهمی برای ادامه اجرای پروژه‌های صنعتی کشور دانست و گفت: برنامه‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلند مدتی در شرکت ذوب آهن اصفهان تدوین شده است و در صورت تامین نقدینگی مورد نیاز، ضمن کاهش ارزبری در کشور امکان تولید محصولات با ارزش افزوده بالاتر و همچنین ارتقای ظرفیت‌های نقدینگی شرکت نیز در آینده فراهم خواهد شد.

علیشاهی عضو هیات مدیره بانک کارآفرین نیز با بیان این که جذب منابع برای بانک بسیار با اهمیت است، خاطرنشان کرد: همکاران با اتکا به ظرفیت‌ها و امتیازات بانک باید برای دستیابی به جایگاه واقعی و شایسته در نظام بانکی تلاش کنند.

وی یکی از عوامل مهم در این زمینه را جذب منابع ارزان نرخ دانست و تصریح کرد: یکی از راه‌های جذب منابع ارزان قیمت، بازاریابی و تعامل با اشخاص حقوقی است چرا که این اشخاص هم زمینه حضور مشتریان جدید به بانک را فراهم کرده و هم با تزریق منابع ارزان نرخ به بانک و دریافت خدماتی چون تسهیلات و تعهدات، به افزایش و ارتقاء درآمدها و نهایتا تقویت جایگاه بانک کمک می‌کنند.

دیدار مدیرعامل فولاد خوزستان با استاندار ویژه خوزستان

امین ابراهیمی، مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان با صادق خلیلیان استاندار ویژه خوزستان دیدار کرد.

به گزارش روابط عمومی فولاد خوزستان، مدیرعامل با همراهی علیرضا مخبر دزفولی قائم مقام مدیرعامل در امور ستادی و مسئولیت‌های اجتماعی و محمد جامعی مدیر حوزه دفتر مدیرعامل، با حضور در دفتر صادق خلیلیان استاندار ویژه خوزستان با وی دیدار کردند.

در این دیدار صمیمانه گزارشی از وضعیت شرکت فولاد خوزستان و چالش‌های پیش رو و اقدامات شرکت در حوزه مسئولیت‌های اجتماعی مطرح شد و از استاندار ویژه خوزستان برای بازدید از شرکت فولاد خوزستان دعوت به عمل آمد.

خلیلیان استاندار خوزستان در این دیدار ضمن وعده بازدید از شرکت فولاد خوزستان قول همراهی در جهت حل مشکلات و رفع چالش‌های موجود شرکت فولاد خوزستان را دادند و در این جلسه به دستگاه‌های ذیربط برای همکاری با شرکت فولاد خوزستان دستورات لازم را صادر کردند.

بازار فلزات تحت تاثیر سویه جدید کرونا

با مطرح‌شدن شیوع سویه جدیدی از ویروس کرونا طی چند هفته گذشته، بازارهای جهانی و از آن جمله بازار فلزات تحت‌تأثیر این خبر قرار گرفته‌اند. به گزارش باشگاه آلومینیوم، کارشناسان سازمان جهانی بهداشت پس از برگزاری نشستی غیرعلنی برای بررسی اطلاعات دریافتی درباره سویه جدید کشف‌شده از ویروس کرونا در افریقای جنوبی با نام «او میکرون (Omicron)»، اظهار کردند که این ویروس در طبقه ویروس‌های نگران‌کننده قرار دارد. طبق اعلام سازمان جهانی بهداشت ممکن است «او میکرون» سریع‌تر از سایر سویه‌های ویروس کرونا گسترش یابد. پیداشدن این گونه جدید از ویروس کرونا در قاره افریقا نگرانی‌های زیادی را به‌وجود آورده است، چراکه به‌گفته متخصصان بیماری‌های عفونی، این سویه جدید خطرناک‌ترین سویه‌ای است که از این بیماری مشاهده شده است. کارشناسان بهداشت عمیقا نگران قابل انتقال بودن نوع اومیکرون هستند چراکه دارای یک صورت غیرعادی از جهش‌ها بوده و مشخصات متفاوتی با سایر گونه‌های نگران‌کننده دارد. همزمان با نشر این خبر، بسیاری از واحدهای تولید فلزات در افریقا و از آن جمله آلومینیوم، تحت‌تأثیر قرار گرفته و موقتا برنامه‌ریزی برای کاهش نیرو را صورت داده‌اند. تولید بوکسیت به‌عنوان ماده اولیه تولید آلومینیوم نیز تحت‌تأثیر این خبر با مشکلاتی روبه رو شد. به‌گزارش رویترز تولید بوکسیت طی دو هفته اخیر با اختلال مواجه شده و پیش‌بینی می‌شود تأثیر قابل توجه آن در سال ۲۰۲۲ مشخص شود. براساس تازه‌ترین گزارش‌ها، موارد ابتلا به سویه جدید در افریقای جنوبی، بوتسوانا، اسرائیل، بلژیک و هنگ‌کنگ شناسایی شده و چند کشور ازجمله انگلیس، اسرائیل، مراکش و ایتالیا ورود مسافران از افریقای جنوبی و کشورهای همسایه را ممنوع اعلام کرده‌اند. همچنین کشورهای اتحادیه اروپا نیز به‌سرعت سفرهای هوایی از جنوب افریقا را متوقف کرده‌اند. تصمیمات اولیه اتخاذشده در بازار فلزات تا مشخص‌شدن جایگاه و شدت سویه «اومیکرون» ادامه خواهد داشت. اگر سویه جدید به اندازه‌ای که تصور می‌شود تهاجمی نباشد، می‌توان انتظار داشت که نرخ فلزات افت چشمگیری نداشته باشند اما درصورتی‌که سویه جدید بسیار تهاجمی عمل کرده و به واکسن مقاوم باشد، آنگاه بازارها شاهد ریزشی بسیار سهمگین مشابه ریزش دو سال قبل خواهند بود. براساس مشاهدات بازار طی دو هفته گذشته یکی از علل ریزش نرخ آلومینیوم، همان شوک اولیه شیوع بیماری کرونا بوده است. درصورت تأیید و تداوم شیوع سویه او میکرون، بازار این فلز نیز به حالت دو سال قبل یعنی ۲۰۰۰ دلار (تن) باز خواهد گشت.

مسیر پرچالش فولاد در کربن زدایی

گروه معدن

شاید صنعت فولاد جهان بتواند تا سال ۲۰۵۰ انتشار گازهای گلخانه‌ای خود را از طریق افزایش بازیافت، استفاده از هیدروژن برای تامین انرژی و جذب کربن از طریق گیاهان قدیمی، حذف کند. اما رسیدن به آن نقطه آسان نخواهد بود.

به گزارش فولاد ایران، حدود ۷ درصد از گازهای گلخانه‌ای دنیا در فرآیند تولید فولاد منتشر می‌شوند و برخی از فرآیندهای تولید را نمی‌توان به راحتی با نیروی برق انجام داد. تغییر به سمت به صفر رساندن انتشار کربن نیازمند آن است که صنعت فولاد ۲۱۵ تا ۲۷۸ میلیارد دلار برای آن سرمایه‌گذاری کند. با این حال، فولاد تولید شده تحت چنین سیستمی در نهایت می‌تواند هزینه کمتری نسبت به قیمت‌های امروزی داشته باشد.

صنعت فولاد مسیر پر چالشی برای کربن زدایی دارد چرا که به شدت به زغال سنگ متکی است، به دلیل محدودیت عرضه قراضه خیلی نمی‌تواند در بخش تولید از طریق بازیافت مانور دهد و برای آن که تولیدی با هزینه رقابتی از طریق مصرف هیدروژن داشته باشد باید منتظر کاهش هزینه‌های هیدروژن بماند تا به تولید پاک و کم هزینه دست یابد.

حدود ۶۹ درصد از تولید فعلی فولاد دنیا توسط زغال سنگ در کوره‌های بلند تامین می‌شود. با توجه به ترکیبی از ویژگی‌های قیمتی و مقاومتی، هیچ جایگزین آشکاری برای فولاد مورد نیاز در همه چیز از ساختمان‌ها گرفته تا خودروها و تجهیزات پزشکی وجود ندارد.

دولت‌ها باید راه را برای این انتقال انرژی در صنعت فولاد هموار کنند و برای آن که در یک دهه آینده انگیزه کافی در مراحل اولیه این تغییر ایجاد شود نرخ کربن یا یارانه تا ۱۴۵ دلار به ازای هر تن دی اکسید کربن مورد نیاز است. انتشار گازهای گلخانه‌ای این صنعت برابر با ۲.۵۵ میلیارد متریک تن کربن است. در واقع صنعت فولاد دنیا نیاز به یک سیاست‌گذاری قوی برای کربن زدایی دارد.

مسیر از بین بردن گازهای گلخانه‌ای صنعت فولاد می‌تواند بدین صورت باشد که: بازیافت ضایعات فولادی در کوره‌های قوس الکتریکی با تامین برق از منابع تجدید پذیر افزایش یابد. کوره‌های تازه ساخته شده می‌توانند با هیدروژن به‌دست آمده از آب با استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر کار کنند.

کارخانه‌های فولادی که از زغال سنگ یا گاز استفاده می‌کنند می‌توانند با ترکیب هیدروژن به کاهش نرخ آن کمک کنند. برخی از نیروگاه‌های موجود که با سوخت زغال‌سنگ کار می‌کنند می‌توانند مجهز به فناوری جذب آلاینده‌ها شوند.

کارشناسان معتقدند فولادی که تا سال ۲۰۵۰ با این روش‌ها تولید شود قیمتی کمتر از قیمت‌های فعلی خواهد داشت.

میانگین نرخ پنج ساله فولاد خام ۷۲۶ دلار در هر تن است، در حالی که فناوری‌های پیشنهادی در این گزارش می‌تواند نرخ فولاد را به ۴۱۸ تا ۵۹۸ دلار در هر تن برساند.

همچنین پیش‌بینی‌ها حاکی از آن است که درحال‌حاضر نیز ۲۷ درصد ظرفیت تولید فولاد دنیا تحت پوشش هدف انتشار صفر کربن قرار دارد.

روی خط خبر

استفاده از باطله‌های سنگ‌آهن در صنعت ساختمان

شرکت معدنی واله برزیل که یکی از بزرگترین شرکت‌های معدنی دنیا است در حال ورود به بازار ساخت‌وساز است.

در واقع این شرکت معدنی در حال استخراج شن و ماسه از مواد باطله باقی مانده از فرآوری سنگ آهن است و آن را به پروژه‌های عمرانی داخلی برزیل عرضه می‌کند.

همچنین در حال تولید نوعی سیمان ژئو پلیمری با آلایندگی زیست محیطی کم است که از شن و ماسه زباله‌های معدنی خود برای تولید آن استفاده می‌کند.

به گزارش فولاد ایران، در واقع شرکت واله نیز سعی دارد در چالش جهانی کاهش آلاینده‌های کربنی و زیست محیطی سهم خود را ادا کرده باشد و سعی دارد با این کار به پاکسازی و سبز کردن زنجیره تولید صنعت معدن کمک کند.

بازار قراضه در ثبات

قیمت قراضه وارداتی در ترکیه هفته گذشته در ثبات نسبی بوده و آخرین نرخ با ۲۵ سنت رشد روزانه ۴۹۰ دلار هر تن سی اف آر ثبت شده است.

در بازار ترکیه خریداران معتقدند قراضه امریکا را می‌توان در ۴۹۰ تا ۴۹۳ دلار هر تن سی اف آر خریداری کرد. به گزارش فولاد ایران، عرضه کننده‌های امریکایی سعی دارند پرمیوم قراضه خرد شده را تا ۳۰ دلار بالا ببرند ولی اغلب فولادسازان ترکیه برای دسامبر خریدی ندارند و فعلا عجله‌ای برای تکمیل موجودی ژانویه نیز نشان نداده‌اند.

روی خط خبر

یک واحد فولادی ۱۰۵ میلیارد ریال جریمه شد

معاون نظارت و بازرسی سازمان صنعت، معدن و تجارت آذربایجان‌شرقی گفت: یک واحد تولیدکننده فولاد در این استان به دلیل عرضه خارج از شبکه محصولات ۱۰۵میلیارد ریال جریمه شد. به گزارش ایسنا، یوسف پایدار اظهار کرد: در راستای بازرسی‌های هوشمند و با استفاده از سامانه‌های نظارت و بازرسی برای این واحد تولیدی پرونده تخلفاتی تشکیل شد و با جمع بندی مستندات و پس از طی مراحل قانونی رسیدگی به تخلف یاد شده، رای قطعی صادر و این واحد به پرداخت مبلغ مذکور جریمه شد. وی گفت: اقدامات نظارتی این سازمان در راستای صیانت از حقوق مصرف‌کنندگان با استفاده از سامانه‌های جامع انبار و تجارت با جدیت و با استفاده از توان و ظرفیت همه دستگاه‌های نظارتی استانی در حال پیگیری بوده و با متخلفان وفق قوانین و مقررات به شدت برخورد می‌شود. پایدار ادامه داد: شهروندان در صورت مشاهده هرگونه تخلف صنفی اعم از گرانفروشی، کم فروشی، احتکار، عدم درج نرخ و عدم صدور فاکتور گزارش‌ها و شکایت‌های خود را از طریق سامانه این سازمان و تلفن گویای ۱۲۴ ستاد خبری منعکس کنند.

شرکت مس آذربایجان تشکیل می‌شود

رئیس سازمان صنعت، معدن وتجارت آذربایجان‌شرقی گفت: مدیرعامل شرکت مس ایران قول داده‌اند موضوع تشکیل شرکت مس آذربایجان را پیگیری کنند. غلامعلی راستی در گفت‌وگو با فارس اظهار کرد: اخیرا آقای سعید محمد، مدیرعامل شرکت مس ایران در تبریز حضور یافته و همراه ایشان و مدیرعامل مس سونگون با استاندار جلسه‌ای برگزار کردیم. وی افزود: در آن جلسه درخواست جدی ما این بود که شرکت مس آذربایجان حتما تشکیل یابد و کل امکانات و همه حساب‌های مالی این شرکت به بانک‌های استان انتقال یابد. راستی تصریح کرد: مدیرعامل شرکت مس ایران قول داده این کار را انجام دهد؛ ما هم پیگیر هستیم حتما این اتفاق برای استان بیفتد. رئیس سازمان صنعت، معدن وتجارت آذربایجان‌شرقی، مس سونگون را یک ظرفیت بزرگ برای استان و کشور دانست و ادامه داد: ۲۰ درصد ذخایر مس کشور و یک درصد ذخایر مس جهان در این معدن قرار دارد. وی اضافه کرد: البته این آمار مربوط به ذخایر کشف شده معدن بوده و امکان دارد ذخایر دیگری هم موجود باشند که هنوز اکتشاف نشده‌اند. این مسئول مدعی شد: مس سونگون از لحاظ اشتغال و درآمدزایی اهمیت بسزایی برای استان دارد و راه‌اندازی خط ذوب مس در سونگون در حال نهایی شدن است؛ شهرک پایین دستی صنایع مس نیز به‌زودی در خود ورزقان آغاز به‌کار خواهد کرد.

صادرات ۱۱۴ هزار تن محصول صنعتی و معدنی از قم

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت قم گفت: از ابتدای امسال تا پایان مهرماه ۱۱۴ هزار تن محصول صنعتی و معدنی که توسط واحدهای فعال در قم تولید شده بود به بازارهای هدف بین‌المللی صادر شد. به گزارش ایسنا، محمود سیجانی گفت: از ابتدای امسال تا پایان مهرماه ۱۱۴ هزار تن محصول در بخش صنعت، معدن و صنایع معدنی، بازرگانی، صنایع دستی و فرش دستباف به ارزش ۱۳۶ میلیون دلار به بازارهای هدف بین‌المللی صادر شد و این روند تا پایان سال افزایشی است. وی افزود: اکنون بسیاری از صنعتگران استان در حوزه صادرات ورود پیدا کردند و تعداد زیادی از محصول‌های تولید شده در قم به دلیل کیفیت بالای ساخت و همچنین داشتن سایر ملاک‌های موفقیت در بازار، همچون طراحی جذاب به سایر کشورهای جهان صادر می‌شود. سیجانی با اشاره به این که تولیدکنندگان استان افزایش بازارهای هدف صادراتی را در دستور کار خود دارند، گفت: امروز کالاهای صادراتی تولید شده در قم علاوه بر بازار کشورهای همسایه در سایر بازارهای بین‌المللی نیز عرضه می‌شود. رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت قم تأکید کرد: تقویت صادرات در شرایط کنونی علاوه بر گسترش تولید و اشتغال، موجب تأمین ارز مورد نیاز کشور است به همین دلیل مسئولان استان، حمایت از صادرکنندگان را به عنوان راهبردی مهم در توسعه اقتصادی دنبال می‌کنند. سیجانی در بخش دیگری از سخنان خود عنوان کرد: در کنار اهتمام به صادرات، صنعتگران قمی طی سال‌های گذشته در زمینه تأمین نیاز بازار داخلی نیز نقش بسیار مؤثری ایفا کردند و در حد توان خود اجازه ندادند تحریم‌های ظالمانه دشمنان موجب توقف تولید کالاهای مورد نیاز مردم شود.

معادن کرمانشاه چشم انتظار سرمایه‌گذاران خارجی

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان کرمانشاه از آمادگی برای جذب سرمایه‌گذاران خارجی در پهنه‌های معدنی کرمانشاه خبر داد. به گزارش ایسنا، محسن دارابی در نشست معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری کرمانشاه به سرمایه‌گذاران چینی، با بیان اینکه استان کرمانشاه دارای پنج پهنه معدنی به وسعت ۱۶ هزار کیلومتر مربع است، افزود: اکنون تمام این پهنه‌ها آزاد است و هیچ پهنه فریز شده‌ای در استان نداریم.

به گفته رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان کرمانشاه در هریک از این پهنه‌ها محدوده‌های امیدبخشی وجود دارد که امکان سرمایه‌گذاری در آنها قابل توجه است.

وی ادامه داد: در شرق استان محدوده هرسین را داریم که دارای ظرفیت معدنی سنگ تزئینی و منگنز است.

دارابی ظرفیت پهنه سنقر را نیز در سنگ آهن شامل مگنتیت و هماتیت اعلام کرد و یادآور شد: در پهنه میانی هم معادن رسوبی و سیلیس را داریم.

به گفته رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان کرمانشاه ظرفیت اصلی پهنه اسلام آبادغرب نیز دولومیت است. دارابی خاطرنشان کرد: در پهنه گیلانغرب نیز ذخایر عظیم قیرطبیعی را داریم، بگونه‌ای که ۷۰ درصد ذخایر قیر ایران در این منطقه است و پس از آن نیز ذخایری در حوزه گچ و آهک در این منطقه داریم. وی از این ظرفیت‌ها به عنوان فرصتی بکر برای حضور سرمایه‌گذاران خارجی یاد کرد و به سرمایه‌گذاران خارجی قول داد مجوزهای مورد نیاز آنها در کوتاه‌ترین زمان ممکن صادر شود و تا حد امکان امتیازات و معافیت‌هایی برای آنها گرفته شود.

امیرحمزه حیدریان، مدیرکل اقتصاد و دارایی استان کرمانشاه نیز در این نشست از سرمایه‌گذاران خارجی که در سراسر ایران حضور دارند درخواست کرد از فرصت‌های سرمایه‌گذاری کرمانشاه غافل نشوند.

وی از کرمانشاه به عنوان استانی خاص و بکر برای سرمایه‌گذاری در زمینه‌های مختلف یاد کرد و ادامه داد: حوزه تجارت، صنعت، کشاورزی، گردشگری و... در کرمانشاه سرشار از ظرفیت برای جذب سرمایه‌گذاران است.

وی با بیان اینکه آغوش کرمانشاه به روی سرمایه‌گذاران خارجی باز است، عنوان کرد: تجربه موفق سرمایه‌گذاری فروآلیاژ نشان داده متولیان استان حامی سرمایه‌گذاران خارجی هستند و هر زیرساختی که مورد نیاز آنها باشد، فراهم خواهند کرد.

مدیرکل اقتصاد و دارایی استان کرمانشاه با اشاره به اینکه اکنون شاهد حضور سرمایه‌گذاران خارجی در استان‌های مختلف کشور از جمله زنجان، کرمان و خراسان هستیم، از آنها دعوت کرد از فرصت‌های سرمایه‌گذاری کرمانشاه نیز غافل نشوند.

خاک سرخ «موئیل» و رخ زرد مردم مشگین‌شهر

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

خام فروشی هماتیت معدن «موئیل» و اعتراضات مردم این روزها حکایت از غارت خاک سرخ، رخ زرد و دستان خالی اهالی منطقه دارد.

معدن آهن موئیل واقع در ۱۷ کیلومتری جنوب شرقی شهرستان مشگین‌شهر از توابع استان اردبیل قرار دارد، این معدن در دامنه غربی کوهستان سبلان جای گرفته و از مرکز استان ۱۱۲ کیلومتر فاصله دارد.

استان اردبیل از پهنه‌های معدنی از جمله پهنه ۲ هزار کیلومتر مربعی مشگین‌شهر، یک هزار کیلومتر مربعی باغرو و یک هزار کیلومتر مربعی جنوب استان و... تشکیل شده است که در این بین مشگین‌شهر از منابع معدنی غنی برخوردار بوده که بنا به گزارش‌های مقامات دولتی از سال‌ها پیش کار مطالعاتی در این مناطق آغاز شده است. منطقه مشگین شهر دارای معادن طلا، مس، آهن و سایر مواد معدنی با ارزش است که در صورت اهتمام مسئولان و ورود سرمایه‌گذاران جدی می‌تواند تحولات اقتصادی و بهبود معیشتی مردم منطقه را به دنبال داشته باشد. معدن موئیل سرشار از ماده معدنی به نام هماتیت است که به واسطه ویژگی‌های خاص خود از آن در بسیاری از صنایع بهره گرفته می‌شود و دارای ارزش اقتصادی بسیاری است از این رو انتظار می‌رود مردم این شهرستان با بهره‌مندی از چنین منابع خدادادی از وضعیت اقتصادی خوبی برخوردار باشند.

گلایه مندی مردم موئیل از خام‌فروشی

گلایه مندی مردم شهرستان مشگین‌شهر و خصوصا مردم منطقه موئیل از جایی آغاز شد که هر سال منتظر عملی شدن وعده‌های سرمایه‌گذار این پروژه بودند تا طبق وعده‌هایی که به مسئولان شهرستانی و استانی داده شده بود با احداث کارخانه سبب رونق اشتغال و اقتصاد منطقه شود که متأسفانه روز به روز شاهد غارت اموال عمومی و خام فروشی هماتیت این منطقه هستند.

روزانه جلوی چشم اهالی موئیل چند ۱۰ کامیون خاک معدن از این منطقه خارج و به مبالغ هنگفتی فروخته می‌شود بدون آنکه ریالی برای مردم این شهرستان منفعت داشته باشد و این عامل گلایه مندی و اعتراضات مردمی به مسئولان دولتی است که چرا اقدامی برای منع فعالیت این شرکت انجام نمی‌دهند؟

معدن موئیل ثروت عمومی مردم این منطقه است و با غارت این ثروت ارزشمند نه تنها سودی عاید مردم این منطقه نمی‌شود، بلکه هیچ سرمایه‌گذاری با مشاهده خام فروشی این معدن راغب به سرمایه‌گذاری و احداث کارخانجات فرآوری و زنجیره فولادی در شهرستان نخواهد بود و این زنگ خطری برای مسئولان است تا با منع خام فروشی و بسترسازی مناسب در جهت جذب سرمایه‌گذار واقعی بکوشند. حال سوال پیش می‌آید که چرا شهرستانی با دارا بودن چنین معادنی دارای بیشترین آمار بیکاری جوانان و فقر معیشتی است؟ چرا مسئولان استانی و شهرستانی با وجود مشاهده گلایه مندی و اعتراضات مردمی به این قضیه ورود نمی‌کنند؟

بهره‌برداری سالانه ۲۵ میلیارد تومانی از معدن هماتیت

فرماندار شهرستان مشگین‌شهر در این خصوص اظهار کرد: قضیه معدن هماتیت موئیل کاملاً روشن است و نیازی به کارشناس و متخصص در حوزه معدن ندارد، پروانه بهره‌برداری از این معدن در قبال راه‌اندازی کارخانه و به دنبال آن ایجاد اشتغال و رونق اقتصادی برای اهالی منطقه، به سرمایه‌گذار واگذار شده است. صمدی تصریح کرد: متأسفانه با مشاهده اوضاع کنونی و فروش روزانه ۵۰ کامیون از خاک ارزشمند این معدن که هر ماشین شامل ۱۰ تن مواد خام معدنی است که درآمد ماهیانه حاصل از این خام فروشی بیش از ۲ میلیارد است و سالانه مبلغی حدود ۲۵ میلیارد تومان به جیب سرمایه‌گذار این پروژه می‌رود. این مسئول با اشاره به دست‌های خالی مردم این شهرستان از منفعت این معدن افزود: در صورت اهتمام به این مسئله و با تشکیل کمسیون توسعه و عمران با واریز ماهانه ۲ میلیارد پول از قبال فروش خاک این معدن و واریز آن به حساب کل شهروندان یا به حساب شهرداری و دهیاری شاهد تحولات چشمگیری در عمران شهر و روستاهای این منطقه می‌شدیم به طوری که کل بودجه شهرداری و ۳۰۰ دهیاری در سال‌های گذشته ۱۲ میلیارد تومان بود که با بهره‌برداری از منافع این معدن به اندازه ۲ برابر بودجه دولت بهره‌مند می‌شدند.

باید در راستای رسیدگی به مشکلات معدن و اعتراضات مردمی شورای معادن استان پروانه بهره‌برداری به اسم شهرداری و دهیاری صادر کند. وی گفت: نیاز است در راستای رسیدگی به مشکلات معدن و اعتراضات مردمی شورای معادن استان پروانه بهره‌برداری به اسم شهرداری و دهیاری صادر کند. صمدی افزود: سرمایه‌گذار معدن هماتیت موئیل علی رغم قول‌های مساعدی که در زمان کلنگ‌زنی پروژه مبتنی بر احداث کارخانه داده بود فقط یک لودر در آن منطقه گذاشته و عملاً مردم و مسئولان منطقه را فریب داده است و با برداشت غیر کارشناسی سبب تخریب محیط‌زیست و نفوذ به داخل بافت روستایی نیز شده است.

ضرورت بهره گیری از گنج پنهان

سجاد داسی، دهیار روستای موئیل در گفت‌وگو با مهر، اظهار کرد: در آئین کلنگ‌زنی معدن توسط سرمایه‌گذار بخش خصوصی که با تشریفات بسیار عالی برگزار شد به طوری که چندین رأس گاو ذبح شد، تبلیغات گسترده‌ای انجام شد که سرمایه‌گذار با احداث مدرسه، بیمارستان و آسایشگاه معلولین اقدامات خوب عمرانی و آبادانی را انجام خواهد داد که به مرور زمان متوجه شدیم تمام حرف‌هایشان تبلیغات فریب‌کارانه‌ای بیش نبوده است.

وی بیان کرد: اگر این معدن ظرفیت اشتغالزایی و ایجاد تحولات اقتصادی را دارد ما به خودمان و به سرمایه‌گذار کمک می‌کنیم تا کارخانه را در هر جای این شهرستان که صلاح می‌داند احداث کند و از نیروهای جوان و تحصیل‌کرده این منطقه برای به کار گماردن استفاده کند تا منفعت عمومی حاصل شود نه اینکه صرفاً از منابع و خام فروشی معدن هماتیت این شهرستان برای بهره‌برداری شخصی استفاده کند.

تداوم خام فروشی هماتیت پس از ۸ سال

به دنبال اعتراضات مردمی در سطح شهرستان مشگین‌شهر مبنی بر غارت اموال معدنی منطقه توسط سرمایه‌گذار، اداره منابع طبیعی مشگین‌شهر بیانه‌ای در خصوص معدن هماتیت موئیل بدین شرح صادر کرد: لازم به توضیح است که اداره منابع طبیعی و آبخیزداری شهرستان مشگین‌شهر، حسب وظیفه ذاتی خویش، کلیه عرصه‌های ملی را مورد رصد قرار می‌دهد و برابر پیگیری دادستان و دادسرای عمومی و انقلاب شهرستان مشگین‌شهر نسبت به برداشت هماتیت موئیل، کارشناسان این اداره در تاریخ ۲۸/۰۷/۱۴۰۰ ضمن بازدید میدانی و بررسی و جانمایی محدوده برداشت فعلی معدن هماتیت به مساحت ۷۵۰۰ مترمربع، طبق نقشه اجرای مقررات فعلی اداره منابع طبیعی، خارج از اراضی ملی و مرتعی بوده و داخل در اراضی زراعی اهالی منطقه شده‌اند. یعنی در واقع استخراج، برداشت و انتقال مواد معدنی هماتیت از اراضی مزروعی اهالی صورت می‌پذیرد و اداره منابع طبیعی نقشی در کنترل اراضی زراعی اشخاص ندارد، علی‌ای حال به دلیل حساسیت موضوع، باید کلیه اقدامات شرکت توان‌گران سهند، با هماهنگی مسئولان محلی و شهرستانی صورت گیرد. در سنوات گذشته معدن مذکور برداشت خود را از محدوده خود که جز اراضی ملی بوده استحصال کرده است و در صورت تجاوز از محدوده خود، با هر عنوانی، پرونده تخلف تشکیل و به مراجع قضائی ارجاع خواهد شد. بهره برداران معدن هماتیت موئیل جهت نشان دادن اینکه کار آنها در بهره‌برداری از این معدن کاملاً قانونی است، بعد از انتشار بیانیه از طرف اداره منابع طبیعی مشگین‌شهر تصویر نامه مجوز بهره‌برداری شرکت سرمایه‌گذار از معدن هماتیت موئیل را منتشر کردند. برداشت بی‌رویه از معدن هماتیت موئیل از زمان کلنگ‌زنی در سال ۹۲ تا سال ۱۴۰۰ همچنان در سکوت مسئولان استانی و شهرستانی ادامه دارد و معلوم نیست بعد از ۸ سال خام فروشی هماتیت، بهره‌برداری از این معدن به نفع چه کسانی است. درحال‌حاضر برداشت بی‌رویه از معدن هماتیت موئیل از زمان کلنگ‌زنی در سال ۹۲ تا سال ۱۴۰۰ همچنان در سکوت مسئولان استانی و شهرستانی ادامه دارد و معلوم نیست بعد از ۸ سال خام فروشی هماتیت، بهره‌برداری از این معدن به نفع چه کسانی است و اینکه یک سرمایه‌گذار تا چه حد می‌تواند در مقابل این همه اعتراضات با گردن فراخی به فعالیت‌های غیرقانونی که مغایر با تعهداتش است ادامه دهد.

سنگ هماتیت موئیل کاملا فرآوری می‌شود

رامین صادقی، رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان اردبیل در گفت‌وگو با مهر اظهار کرد: با پیگیری‌های انجام شده سنگ هماتیت معدن موئیل مشگین شهر از مهر ماه امسال به صورت کامل فرآوری شده و در روند تولید سیمان به کار می‌رود. وی، میزان استخراج سالانه این معدن را ۳۰ هزار تن عنوان و اضافه کرد: هیچ گونه خام فروشی عمده در این معدن انجام نمی‌شود بلکه این سنگ به عنوان مواد اولیه سیمان بعد از استخراج به کارخانه سیمان اردبیل حمل و فرآوری می‌شود. وی در پاسخ به سوال مهر مبنی بر تعطیلی‌های مکرر این معدن گفت: معدن هماتیت مشگین شهر به مدت یک و نیم سال پیش تعطیل بود که بعد از توافقات انجام شده بین سرمایه‌گذار و سازمان صنعت، معدن و تجارت استان این معدن از حالت تعطیلی خارج شده و هم اکنون عملیات استخراج و بهره‌برداری به صورت منظم انجام می‌شود. رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان به میزان اشتغال در این معدن اشاره و اذعان کرد: درحال‌حاضر ۸ نفر از مردم بومی مشگین شهر به صورت مستقیم و ۲۴ نفر به صورت غیرمستقیم در این معدن اشتغال دارند. همچنین به گفته فریبرز شجاع، معاون امور معادن استان اردبیل سود حاصل از بهره‌برداری معدن طبق توافقات در شورای معادن استان بخشی به حقوق دولتی اختصاص یافته و بخش دیگری بر اساس تفاهمنامه بین شرکت سرمایه‌گذار و دهیاری روستای موئیل به موضوعات عام المنفعه اختصاص می‌یابد. وی، همچنین خاطرنشان کرد: تقسیمات سود خالص معادن بدین شکل است که بخشی از سود به حساب خزانه رفته و مجدد به چرخه آبادانی استان بازمی گردد، ۱۲ درصد از کل حقوق دولتی به عملیات بازسازی معدن و ۱۵ درصد نیز به اعتبارات استان اضافه می‌شود. شهرستان مشکین‌شهر بعد از مرکز استان، بزرگترین شهرستان به لحاظ جمعیت و وسعت شهری است و بالاترین نرخ بیکاری را هم در استان اردبیل به خود اختصاص داده است و این در حالیست که جغرافیای این منطقه سرشار از منابع و معادن خدادی است که نیاز است در مورد پذیرش بخش خصوصی در حوزه سرمایه‌گذاری ضمن اخذ تعهدات لازم در خصوص اجرای پروژه‌های اقتصادی و ایجاد اشتغال، پیگیری و نظارت کافی از سوی مقامات مسئول انجام گیرد تا اجحافی در حق مردم و اموال عمومی نباشد. مطالبه عموم مردم مشگین شهر از مسئولان کشوری استانی و شهرستانی در مورد مسئله مهم معدن هماتیت موئیل این است که با توجه به شرایط اقتصادی مردم منطقه معیشت آنان و نرخ بیکاری جوانان به نفع مردم، مشکلات موجود در حوزه معدن را ساماندهی و از غارت اموال عمومی منطقه محروم مشگین شهر جلوگیری کنند.

احیای کارخانه صدر فولاد با مشارکت سوئیسی‌ها

رئیس کل دادگستری لرستان گفت: کارخانه صدر فولاد با مشارکت سرمایه‌گذاران سوئیسی احیاء می‌شود.

به گزارش ایسنا، محمد رزم در خصوص کارخانه فولاد ازنا بیان کرد: مدیرعامل این شرکت حسن میرکاظمی معروف به حسن رعیت بوده که تحت تعقیب قرار گرفته است.

وی بیان کرد: حسن رعیت در یک پرونده دیگری در تهران به اتهام دیگری که هیچ ارتباطی با این کارخانه ندارد تحت تعقیب قرار گرفته و محکومیت حاصل کرده است.

رزم با بیان اینکه سرمایه‌گذار جدیدی پیگیر خرید کارخانه فولاد ازناست، ادامه داد: با ارزیابی کارشناسان و مدیر شهرک صنعتی ارزش این کارخانه ۶۰۰۰ میلیارد تومان تخمین زده شده با ۶۸ هزار متر مربع مسقف، ۲۰۰۰ میلیارد هم نیاز است که این طرح تکمیل شود. رئیس شورای قضایی لرستان عنوان کرد: درحال‌حاضر این کارخانه بیش از ۸۰ درصد پیشرفت دارد که در سال می‌تواند یک میلیون و ۲۰۰ هزار تن ورق آهنی تولید کند. وی با بیان اینکه فاز اول آن فعال است و چنانچه فاز دوم راه‌اندازی شود می‌تواند ۷۰۰ هزار تن ورق آهنی تولید کند، افزود: این کارخانه ۱۰۱ هکتار زمین دارد که موضوع بررسی اهلیت و صلاحیت این سرمایه‌گذار به مدیران اعلام شده و چنانچه تأیید شود این نقل و انتقال انجام و کارخانه واگذار شود. رزم در خصوص وضعیت کارخانه صدر فولاد افزود: این واحد نیاز به سرمایه در گردش به میزان ۱۵۰ میلیارد تومان دارد اما مالک این کارخانه بدهی مالی دارد و جزو لیست سیاه است و نمی‌تواند تسهیلات دریافت کند و به سرمایه‌گذار جدید واگذار شده و تجهیزات جدیدی همچون دو دستگاه توربین وارد کرده که دنبال ترخیص آن از بندرعباس هستند که با نصب و استقرار آنها طرح توسعه‌ای با مشارکت سرمایه‌گذاران سوئیسی اجرا می‌شود و ظرف یک یا دو ماه آینده به نتیجه برسد.

رئیس شورای قضایی لرستان در خصوص واحد ماشین‌سازی که متعلق به گروه آریا بوده که این واحد به هلدینگ خزر واگذار شده است، بیان کرد: بدهی‌های آن پرداخت شده و اسناد مالکیت آن هم منتقل شده و سه دستگاه ساخت ورق از ایتالیا وارد شده و در گمرک قرار دارد و در حال ترخیص بوده و زمینه فعال‌سازی این کارخانه هم فراهم شده است. وی در رابطه به وضعیت کارخانه پارسیلون گفت: این کارخانه دیگر قابل احیا نیست و دستگاه‌ها و ماشین‌آلات آن فرسوده شده و مقرون به صرفه نیست چون قدرت رقابت با دنیا ندارد.

رزم گفت: این کارخانه در اختیار سه بانک به عنوان سهامدار قرار گرفته است و دنبال تغییر تولید هستند و طرحی را پیشنهاد داده‌اند که به عنوان یک منطقه ویژه اقتصادی مطرح شود. رئیس کل دادگستری لرستان عنوان کرد: این کارخانه در مرحله حسابرسی قرار دارد تا این واحد در قالب مناطق ویژه اقتصادی ایجاد شود. وی افزود: از کشت و صنعت استان نیز بازدیدی داشتیم که با مشکلی مواجه نیست و گویا اهالی منطقه تیراندازی کرده و مزاحمت‌هایی ایجاد کرده بودند که دادستان با قاطعیت با آنان برخورد کرده است.

مقصر بحران کم‌آبی کیست؟

توسعه فولاد از مسیر اشتباه

مرضیه احقاقی

سال‌هاست فعالان محیط‌زیست از جنگ آب سخن به میان می‌آورند. آب جایگاهی ویژه در تداوم حیات بشری دارد. این مایه حیات همچنین روند اشتغال را در حوزه‌های گوناگون تامین می‌کند. با وجود اهمیتی که آب در روند زندگی دارد، باید اقرار کنیم متاسفانه در طول سال‌های گذشته مدیریت منابع آب در کشور ما آن‌طور که باید و انتظار می‌رود و همچنین با درک موقعیت خشک کشور، مورد توجه سیاست‌گذاران نبوده است. به‌عنوان‌مثال، بسیاری از صنایع کشور در مناطق خشک و کویری احداث‌شده و حتی توسعه یافته‌اند. همین موضوع نیز موردانتقاد فعالان بخش محیط‌زیست است. با این وجود، فعالان صنایع تاکید دارند، حال که سرمایه‌گذاری قابل توجهی برای ساخت این واحدها شده، اکنون باید با راهکارهایی همچون ارتقای بهره‌وری مصرف آب، بازچرخانی آب، استفاده از پساب‌ها برای صنایع و.... شرایط کنونی را مدیریت کرد. در واقع مدیریت منابع آبی کشور باید بازنگری جدی شود تا شاهد رفع چالش‌های کنونی حاکم بر این بخش باشیم.

عکس: آیدا فریدی

معضلات سیاست‌گذاری اشتباه

آنوش رحام، دبیر سندیکای تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» و در ارزیابی فعالیت در حوزه صنایع معدنی بر چالش‌های آبی کشور گفت: سیاست‌گذاری اشتباه و تصمیمات غیرکارشناسی را باید مهم‌ترین علت بروز چالش‌های کنونی در مسیر تامین آب پایدار برای کشور و در مصارف مختلف عنوان کرد. این سیاست‌گذاری اشتباه در حوزه‌های گوناگون جریان دارد و زمینه بروز چالش‌های مختلف را فراهم می‌کند. به‌عنوان‌مثال در حال‌حاضر صنایع مادری که بیشترین یارانه و حمایت را از دولت دریافت می‌کنند، آن‌طور که باید و از آنها انتظار می‌رود نسبت به موضوعات آبی مسئول نبوده‌اند. عموما فعالیت این صنایع به‌منزله وارد آوردن خسارت به اقلیم چند استان است. این واحدها اغلب با دریافت یارانه از سودهای چند هزار میلیاردی بهره‌مند می‌شوند، اما نسبت به مسائل آبی بی‌تفاوت هستند. این درحالی است که از واحدهای یادشده انتظار می‌رود بخشی از سود خود را به بهره‌وری هرچه بیشتر در استفاده از منابع آبی و همچنین شیرین کردن آب دریا و حتی بهره‌مندی هرچه بیشتر از انرژی‌های تجدیدپذیر و پاک اختصاص دهند.

بدون تردید اگر این واحدها ملزم بودند در راستا اجرای تعهدات خود در مسیر ایفای مسئولیت‌های اجتماعی نسبت به محیط‌زیست مسئول باشند، بخشی از چالش‌های آبی کشور برطرف می‌شد. البته این بحران فقط به منابع آب اختصاص ندارد و شاهد محدودیت‌های قابل‌توجهی در سایر عرصه‌های انرژی هم هستیم. در چنین موقعیتی از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود به‌جای صدور بخشنامه‌های خلق‌الساعه، فشار مضاعف روی صنایع تکمیلی و حمایت از تولید فولاد خام، به مدیریت درست شرایط و صنایع بپردازند.

این فعال صنعت فولاد درباره احداث صنایع فولادی در مناطق مرکزی و خشک کشور و تاثیر آن بر بحران‌های آبی، گفت: جانمایی اشتباه در احداث صنایع کشور آشکار است. با این وجود باید تاکید کرد بخشی از این جانمایی اشتباه به شرایط ویژه سال‌های احداث صنایع در کشور بازمی‌گردد. در طول دهه ۶۰ کشور درگیر جنگ با عراق بود. در آن فضا، طرح‌های احداث صنایع از نوار جنوبی کشور و همچنین شهرهای حاشیه خلیج‌فارس به استان‌های مرکزی منتقل شدند. این اقدام پس از پایان جنگ ۸ ساله میان ایران و عراق نیز ادامه داشت، اما باید اقرار کرد خطرات ناشی از آسیب‌پذیری نوار جنوبی کشور، در این زمینه اثرگذار بوده است.

چگونگی رفع مشکلات آبی

رحام در ادامه گفت: بخش قابل‌توجهی از چالش‌های کنونی در حوزه آب را باید به سیاست‌گذاری‌های اشتباه نسبت داد اما کشف مقصر، راه‌حلی برای عبور از این شرایط را فراهم نمی‌کند؛ بنابراین انتظار می‌رود با شناسایی راهکارهای مناسب در هر بخش برای رفع این دست معضلات گام برداشت. وی با اشاره به‌شدت گرفتن بحران و کمبود در سایر حوزه‌ها همچون انرژی افزود: طی ماه‌های گذشته شاهد کمبود قابل‌توجه برق و گاز نیز بوده‌ایم. در حالت کلی می‌توان این‌طور ادعا کرد که ارسال سیگنال فراوانی از سوی دولت به مردم یا بخش‌های مختلف اقتصادی کشور در روند تامین منابع از آب تا انرژی و مواد معدنی، یکی از دلایل بروز چنین مشکلاتی در موقعیت کنونی است. در چنین موقعیتی مدیریت منابع آب در اولویت سیاست‌گذاران نبوده و تنها با نگاهی سودمحور به ذخایر طبیعی نگریسته‌ایم. بر همین اساس نیز شاهد هستیم که سرانه مصرف آب در ایران در مقایسه با کشورهایی که ازلحاظ منابع آب از ما شرایط بهتری دارند، بیشتر است. این کمبود در سایر حوزه‌های انرژی نیز به چشم می‌خورد.

تصمیمات پوپولیستی مانع توجه به چالش‌های جدی

در این میان، تصمیمات پوپولیستی در سطح کلان بر شدت گرفتن بحران کمبود منابع، اثرگذار بوده است. با وجودی که از دوران فعالیت دولت‌های نهم و دهم، سرانه مصرف آب کشور به‌شدت بالا رفت اما هیچ سیاست و راهکاری برای رفع این موضوع اندیشیده نشد. علاوه بر این چالش‌های حاکم بر بخش تولید نیز بر شدت این چالش‌ها افزود.

به‌عنوان‌مثال به‌جای آنکه دولت روی تولید محصولات نهایی با ارزش‌افزوده بالاتر تمرکز کند، تولید مواد خام را توسعه داد. یا به‌جای آنکه تولید محصولاتی که سرانه مصرف آب کشور را کاهش می‌دهند، در دستور کار قرار دهد، تمام توان خود را روی خام‌فروشی و صادرات منابع کشور با هدف سودآوری کوتاه‌مدت متمرکز کرد.

رحام گفت: در همین حال برای تقویت این سیاست در دوره‌هایی واردات کالاهایی همچون کولر گازی یا ماشین ظرفشویی ممنوع شد. این درحالی است که محصولات یادشده تاثیر بسزایی بر روند کاهش مصرف آب دارند. با این وجود به بهانه لوکس بودن و خروج ارز از کشور، مانع واردات آنها شدند. در همین حال، تلاش مناسبی نیز برای داخلی‌سازی این محصولات شکل نگرفت. مثال‌های یادشده بیانگر عمق فاجعه تصمیم‌گیری در سطح کلان و سیاست‌گذاری هستند. در واقع باید اقرار کرد متولیان امر در وزارت صنعت، معدن و تجارت و تجارت هیچ اطلاعات دقیقی در اختیار ندارند و با همین دانش محدود تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری می‌کنند. بدون تردید در این فضا و با وجود مدیران کم‌دانش و غیرمتخصص سیر تبدیل ایران به بیابان شدت می‌گیرد.

این فعال صنعت فولاد گفت: در دنیای کنونی راهکارهای اساسی برای تامین آب اندیشیده شده است. تامین آب حتی در کشورهایی به مراتب خشک‌تر از ایران نیز در رده بحران نیست، چراکه با راهکارهای گوناگون تلاش کرده‌اند بر این کمبود فائق آیند. در همین حال مدیریت چرخه آب و سرمایه‌گذاری در این بخش اهمیت یافته است.

ایران نوار مرزی طولانی در حاشیه دریای عمان و خلیج‌فارس دارد، با این وجود، تلاش و سرمایه‌گذاری قابل‌توجهی برای احداث آب‌شیرین‌کن در این منطقه انجام‌نشده است. این درحالی است که سایر کشورهای آن‌سوی این مرزهای آبی روی حوزه آب سرمایه‌گذاری کرده‌اند. اما ایران به‌جای توجه به چنین فعالیت‌های بنیادی هزینه بسیاری را به طرح‌های انتقال آب خلیج‌فارس اختصاص داده که انتقادات بسیاری هم به آن وارد است و انتظار می‌رود طی سال‌های آینده شاهد پیامدهای آن باشیم. وی در پایان افزود: تامین آب تاثیر بسزایی در حفظ موقعیت‌های شغلی دارد، در همین حال به موضوعی امنیتی بدل شده است. علاوه بر این، آثار غیرقابل‌انکاری در حوزه اجتماعی دارد؛ بنابراین انتظار می‌رود راهکارهایی اساسی و کارشناسی برای رفع معضل آب و مدیریت این منابع در کشور اندیشیده شود.

توسعه اشتباه

نادر سلیمانی، عضو هیات‌مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» و درباره مصرف آب واحدهای فولادی در شرایطی که کشور با بحران کم‌آبی روبه‌رو است، گفت: هر بار موضوعاتی همچون کمبود آب، برق و گاز به میان می‌آید، نخستین اتهامات به صنایع به‌ویژه فولادسازان مطرح می‌شود. با این وجود باید تاکید کرد مصرف آب در صنعت فولاد به مراتب پایین‌تر از سایر صنایع برآورد می‌شود. حتی باید اذعان کرد کشاورزی سنتی ایران بیشترین سهم از مصرف آب کشور را در اختیار دارد. سهمی که از سوی مسئولان بارها بیش از ۹۰ درصد کل مصرف کشور برآورد شده است. در چنین شرایطی، ارائه آمار و اطلاعات غلط زمینه سیاست‌گذاری‌های اشتباه را فراهم می‌کند

وی در ادامه افزود: با این وجود، همچنان می‌توان از صنایع فولادی انتظار داشت با بهره‌مندی از تکنولوژی‌های روز دنیا مصرف آب خود را کاهش دهند. هرچند باید اقرار کرد بسیاری از فولادسازان در طول سال‌های گذشته در این مسیر گام برداشته‌اند. اما با توجه به چالش‌های ناشی از خشکسالی و شدت گرفتن هر روزه آن، این صنایع خود را موظف می‌دانند در راستای کاهش هرچه بیشتر مصرف آب با روش‌های گوناگون گام بردارند.

سلیمانی در ادامه تاکید کرد: صنایع بزرگ فولادی کشور مانند فولاد مبارکه و ذوب آهن اصفهان در طول سال‌های اخیر بیشترین انرژی خود را روی کاهش مصرف آب متمرکز کرده و توانسته‌اند مصرف خود را حتی به نصف هم کاهش دهند.

وی در ادامه در پاسخ به سوالی مبنی بر ارزیابی احداث واحدهای فولادی در مناطق گرمسیری کشور، گفت: درست یا غلط این واحدها احداث‌شده‌اند. سرمایه قابل‌توجهی برای احداث آنها شده، اشتغالزایی گسترده‌ای را به همراه داشته و نقشی پررنگ در مسیر توسعه اقتصادی آن مناطق را به‌دنبال دارد، بنابراین نمی‌توان به بهانه بحران کم‌آبی زمینه توقف تولید در این واحدها را فراهم کرد.

به‌گفته عضو هیات‌مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، آنچه اهمیت دارد این است که در این سال‌ها در مناطق خشک کشور همچون کرمان و یزد به اشتباه زنجیره تولید فولاد توسعه‌یافته است. چنانچه از گذشته در این مناطق استخراج و فرآوری سنگ‌آهن یعنی تولید کنسانتره و گندله موردتوجه بود اما احداث واحدهایی برای فولادسازی در این مناطق اشتباه بوده است.

سلیمانی افزود: احداث واحدهای فولادسازی در این مناطق، مصرف آب صنایع را به‌شدت افزایش داده تا جایی‌که واحدهای یادشده برای تامین نیاز خود به آب ناچار شده‌اند آب خلیج‌فارس را به این منطقه منتقل کنند. حال آنچه اهمیت دارد این است که در توسعه‌های آینده صنایع موقعیت و شرایط جغرافیایی صنایع موردتوجه قرار گیرد و بدین‌ترتیب باید از احداث واحدهای فولادی در مناطق خشک کشور به‌شدت اجتناب کرد.

سخن پایانی

معدن و صنایع معدنی در مسیر توسعه اقتصادی کشور از اهمیت ویژه‌ای برخوردار هستند. فعالیت در بخش معدن و صنایع معدنی به الزاماتی نیاز دارد که از جمله مهم‌ترین آنها باید به تامین آب اشاره کرد. با این وجود، ایران کشوری خشک است و کم‌آبی هر سال قوی‌تر از گذشته ما را تهدید می‌کند و نمی‌توان به آسانی از کنار این چالش یا کمبود گذشت. در واقع انتظار می‌رود هر توسعه‌ای در بخش معدن و صنایع وابسته به آن، همگام با تدوین الگوهای مناسب برای مصرف آب و مدیریت پساب‌ها باشد و فرآیند بازیافت آب در واحدهای معدنی بیش از پیش موردتوجه قرار گیرد؛ یعنی بازنگری جدی در روند توسعه صنعتی و اقتصادی کشور ضروری است.

به دنبال جهانی کردن برند فولاد اکسین هستیم

مدیرعامل شرکت فولاد اکسین خوزستان با اشاره به برندسازی در سطح جهان، گفت: برای جهانی سازی برند فولاد اکسین خوزستان و ارزآوری برای کشور اقدام به صادرات محصولات می‌کنیم. طبق برنامه باید در سال جاری ۱۰ تا ۱۲ درصد محصولات صادر می‌شد که تا کنون طبق برنامه ریزی پیش رفته‌ایم. به گزارش فارس، امین آسیابان اظهار کرد: ۷۰۰ الی ۷۳۰ هزار تن محصول متنوع برای صنایع مختلف تاکنون در سال جاری تولید کرده‌ایم. وی افزود: فولاد اکسین خوزستان به عنوان تنها تولید کننده ورق‌های عریض فولادی و عملیات حرارتی شده در ایران و خاورمیانه است رسالت اصلی در راستای رفع نیاز صنعت نفت و گاز است و کاربرد عمده محصولات در این حوزه است. آسیابان عنوان کرد: با وجود این صنعت مهم که محصولی ویژه و استراتژیک تولید می‌کند می‌توانیم به یک سطحی از خودکفایی برسیم که اگر مواد اولیه مورد نیاز این گونه محصولات با کیفیت مورد نظر و بر اساس استانداردهای جهانی و آنچه که نیاز هست، به دست ما برسد درصد بالایی از اینگونه صنایع را تولید کنیم. وی با اشاره به پروژه خط لوله انتقال نفت خام صادراتی از گوره به جاسک، گفت: فولاد اکسین یکی از حلقه‌های زنجیره تولید این محصول بود که کاملا از ابتدای مواد اولیه تا اراه اندازی پروژه، کار خود را به نحوی انجام داد که در مقایسه با نمونه‌های مشابه جهانی کیفیتی به مراتب بالاتر برخوردار بود. وی با بیان اینکه طراحی فرآیندها به دست متخصصان داخلی خود شرکت صورت گرفته، عنوان کرد: ورق‌های فولادی برای خطوط لوله صنعت نفت و گاز، پایانه‌های نفتی، مخازن ذخیره نفت، گاز، راکتورهای پالایشگاه‌ها و پتروشیمی‌ها، صنعت کشتی‌سازی و صنعت ساختمان که شامل سازه‌های پل و اسکله‌ها است. مدیرعامل شرکت فولاد اکسین افزود: بیش از سه هزار گونه فولادی وجود دارد که درصورت تامین مواد اولیه، توان تولید آنها در فولاد اکسین وجود دارد. وی با اشاره به محصولات شرکت به کشورهای منطقه و جهان، بیان کرد: برای جهانی سازی برند فولاد اکسین خوزستان و ارزآوری برای کشور اقدام به صادرات محصولات می‌کنیم؛ طبق برنامه باید در سالی جاری ۱۰ تا ۱۲ درصد از محصولات صادر می‌شد که تاکنون طبق برنامه‌ریزی پیش رفته‌ایم. آسیابان با بیان اینکه تولید شرکت از ۱۵ تیرماه تا پایان مردادماه سال جاری متوقف شد، افزود: این توقف به دلیل محدودیت سراسری مصرف برق بود و موجب شد به لحاظ مقداری تولید از برنامه سالانه عقب بیفتیم اما سود حاصله تاکنون کاملا مطابق برنامه است. وی گفت: در سال جاری سیاستی برای فروش محصول اتخاذ شد تا با توسعه سبد محصولات، صادرات و نگاه ویژه به پروژه‌های صنعتی کشور ، سود مورد انتظار شرکت محقق شود. مدیرعامل شرکت فولاد اکسین افزود: در سال جاری تولید سه یا چهار محصول جدید را در دستورکار قرار دادیم. فرایندهای ثبت محصولات جدید پیگیری شده است و محصول ورق‌های API خطوط لوله درحال طراحی و آزمایش‌های اولیه است و امیدواریم به تولید انبوه برسد. آسیابان با بیان اینکه تکمیل زنجیره تامین و تولید شرکت در دستور کار است، عنوان کرد: برداشت ما این است باتوجه به شواهد موجود در سالهای آینده ممکن است برای تامین مواد اولیه با چالش مواجه شویم. البته برا این چالش، راهکارهایی داریم که از همه آنها بهتر این است که طرح توسعه شرکت فولاد اکسین را سریعتر اجرا کنیم.

وی گفت: فضا و مجوزهای لازم برای دو واحد جدید اخذ شده و انتظار داریم با تصمیم سهامداران هرچه زودتر کلنگ زنی شود؛ اشتغالزایی یکی از دغدغه‌های مردم خوزستان به ویژه شهرستان کارون است که در صورت توسعه شرکت یکهزار و ۲۰۰ نفر در این طرح‌ها به طور مستقیم مشغول می‌شوند. وی به نقش رسانه‌ها در برقراری آرامش و هم‌افزایی آحاد جامعه اشاره کرد و افزود: رونق اقتصادی و در پی آن امنیت اجتماعی هدف مشترک همه دغدغه‌مندان از جمله رسانه‌ها است و باید درکنار یکدیگر برای پیشرفت جامعه قدم برداریم. آسیابان در پاسخ به پرسشی درباره مسئولیت‌های اجتماعی شرکت فولاد اکسین، عنوان کرد: کمیته‌ای برای بررسی طرح‌های مسئولیت‌های اجتماعی راه‌اندازی کرده‌ایم؛ با توجه به بودجه‌ای که سهامدار به ما اجازه داده در این خصوص اولویت بندی می‌کنیم. مدیرعامل شرکت فولاد اکسین گفت: از جمله اقدامات انجام شده باید به امدادرسانی به زلزله‌زدگان اندیکا و مشارکت در راه‌اندازی مرکز واکسیناسیون اشاره کرد؛ همچنین با مشارکت کمیته امداد ۲۰ دستگاه کولرگازی به نیازمندان اهدا شد.

اخبار

تولید تختال گرید X۸۰ در فولاد مبارکه

تختال گرید X۸۰ به عنوان جدیدترین گرید فولادی به‌دست متخصصان داخلی فولاد مبارکه برای نخستین بار در خاورمیانه تولید شده و کاربرد ورق نوردشده آن در ساخت لوله‌های خطوط انتقال نفت و گاز است.

به گزارش روابط عمومی فولادمبارکه اصفهان، تولید تختال گرید API ۵L X۸۰ در شرکت فولاد مبارکه با توجه به دارا بودن کربن زیر ۰.۰۸ درصد و منگنز بالای ۱.۸ درصد، شرایط تولید ورقی فولادی با استحکام بالاتر نسبت به گرید API ۵L X۷۰ را فراهم کرده که در ساخت لوله‌های انتقال سیالات توسط شرکت‌های لوله‌سازی کشور و با تاییدیه شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران کاربرد دارد.

تولید این گرید توسط فولاد مبارکه علاوه بر بی‌نیازی کشور از واردات آن، گام مهمی در ارتقای کیفیت محصولات این شرکت در تراز استانداردهای جهانی محسوب می‌شود.

پیش‌بینی تحقق سود ۲۵۰۰ میلیارد تومانی در فولاد اکسین

نایب رئیس هیات مدیره شرکت فولاد اکسین خوزستان در خصوص وضعیت شرکت اکسین گفت: در سال ۱۴۰۰، با وجود قطعی برق ۴۵ روزه، توانستیم اتفاقات خوبی رقم بزنیم و امسال به اهداف پیش‌بینی شده خواهیم رسید و ممکن است به بیش از ۲ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان سود برسیم.

به گزارش ایسنا، محمدحسین ایزدیان در مراسم آغاز به کار نورد ورق API ۵LX۸۰PSL۲ در شرکت فولاد اکسین خوزستان اظهار کرد: امروز دستاورد خیلی بزرگی را در این شرکت شاهد بودیم و آن هم تولید ورق‌های API ۵LX۸۰PSL۲ برای نخستین بار در کشور است.

با تولید این ورق‌ها تا ۱۵ درصد در مصرف فولاد صرفه‌جویی خواهیم داشت و این باعث کاهش هزینه پروژه‌ها خواهد شد.

وی گفت: در سال ۱۴۰۰، با وجود قطعی برق ۴۵ روزه، توانستیم اتفاقات خوبی رقم بزنیم و امسال به اهداف پیش‌بینی شده خواهیم رسید و ممکن است به بیش از ۲ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان سود برسیم.

ایزدیان تصریح کرد: خوشبختانه در امسال طرح طبقه‌بندی مشاغل را مطابق قانون کار برای پرسنل شرکت اجرایی کردیم و امیدواریم با این روند بتوانیم تا پایان سال خدمات بیشتری را ارائه دهیم.

وی گفت: شرکت فولاد اکسین دارای نیروی انسانی جوان و متخصصی است که با بهره‌گیری از دانش علمی خود در سالیان گذشته تا به امروز توانسته دستاوردهای مهمی را در تولید محصولات فولادی خاص رقم بزنند. بنابراین نورد موفقیت آمیز ورقهای API ۵LX۸۰PSL۲ را خدمت این مجموعه و پرسنل آن تبریک می‌گویم.

گام بلند گل گهر در تولید و فروش محصولات

میزان تولید کنسانتره و گندله شرکت گل گهر در آبان‌ماه به ترتیب ۱.۲۸۲.۷۳۶ و ۱.۰۶۶.۰۶۵ تن بوده است که میزان حاصل از فروش این محصولات در آبان ماه بیش از ۴۶ هزار میلیارد ریال است.

بدین ترتیب گل گهر توانسته است در ۸ ماهه ابتدای امسال بیش از ۱۸.۸ میلیون تن محصول تولید کند و میزان فروش شرکت دراین ۸ماه نسبت به مدت مشابه در سال قبل، با رشد ۱۲۸ درصدی همراه شده است.

به گزارش معدن نیوز، این شرکت در ۸ ماهه اول امسال توانسته است بیش‌از ۱۰.۵ میلیون تن کنسانتره و ۸.۲ میلیون تن گندله تولید کند که در مقایسه با مدت مشابه در سال گذشته رشد ۰.۷ درصدی را نشان می‌دهد.

روزگار معدن

یکشنبه ۱۴ آذر ۱۴۰۰ • ۲۹ ربیع‌الثانی ۱۴۴۳ • ۵ دسامبر ۲۰۲۱ • سال چهارم • شماره ۷۴۰

صاحب امتیاز:
موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل
مدیر مسئول و سردبیر:
ناصر بزرگمهر
مدیر فنی و هنری: مهدی نجفی
نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- میدان هفتم تیر- خیابان قائم مقام فراهانی- پلاک ۷۴
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰ - پیامک: ۳۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵

چاپ: هنر سرزمین سبز

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

دریچه

افزایش شفافیت با انتقال معاملات مسکن به بورس

یک کارشناس بازار سرمایه با اشاره به اینکه، امکان معاملات مسکن در فرابورس وجود دارد گفت: از مسیر انتقال معاملات مسکن و رمز ارزها در فرابورس ضریب شفافیت در اقتصاد کشور افزایش خواهد یافت.

به گزارش تسنیم، مهدی محمود رباطی با اشاره به اینکه، رمزارزها یک پدیده جدیدی است که دولت‌ها بر آن کنترل ندارند و اعداد عجیب و غریب از معاملات روزانه رمزارز در کشور وجود دارد، گفت: این میزان ارز از کشور خارج می‌شود، کسی دقیقا نمی‌داند اما جذابیت معاملات رمزارز و از طرفی عدم جذابی در بازار سرمایه مانند وجود دامنه نوسان و زمان محدود معاملات باعث می‌شود برخی سرمایه‌گذاران به سمت رمزارزها سوق پیدا کنند.

وی گفت: در هیچ جای دنیا بورس‌ها در روز سه ساعت کار نمی‌کنند، از طرفی هفته‌ای ۴ روز تعطیل نیست، زیرا بورس ما در دو روز شنبه و یکشنبه که بورس‌های دنیا تعطیل هستند فعالیت می‌کنند و پنجشنبه و جمعه که آنها فعال هستند کار نمی‌کند؛ یعنی عملا هفته‌ای ۴ روز با بورس‌های دنیا تفاوت فاز دارند. همچنین مواردی مانند حجم مبنا، دامنه نوسان جذابیت بورس کاهش یابد، اما در رمزارزها هیچ محدودیتی نیست، بنابراین پیشنهاد می‌کنیم دولت یک تابلویی در فرابورس برای معاملات رمزارز فراهم کند تا شفاف‌تر شود.

رباطی گفت: درحال‌حاضر ۶۰ صرافی غیرمجاز به معاملات رمز ارز در کشور می‌پردازند که بدون هیچ رگولاتوری به جابه‌جایی پول مردم می‌پردازند و هر لحظه امکان دارد این صرافی‌ها یک شبه هزاران میلیارد پول مردم را به صورت ارز از کشور خارج کنند و در دسترس نباشد. حال سؤال این است که چرا فرابورس ایران نباید تابلوی معاملات رمزارز داشته باشد؟

رباطی گفت: شرایط اقتصاد ما به گونه‌ای است که در برخی حوزه‌ها متاثر از تضاد منافع است، در بورس کالا، کالاهای جدید مانند سیمان عرضه شد که این امر موجب شد دلالی در بازار سیمان کنترل شود و نرخ سیمان شفاف شود. یک روز بورس کالا با یکی دو کالا شروع شد، اما الان رینگ‌های مختلف برای معاملات انواع کالا وجود دارد.

کارشناس بازار سرمایه از توقف معاملات سکه آتی در بورس کالا انتقاد کرد و گفت: متأسفانه بر اساس یک تصمیم اشتباه معاملات سکه آتی را متوقف کردند، به بهانه اینکه موجب افزایش نرخ سکه می‌شود، اما مشاهده کردیم که رشد نرخ سکه متوقف نشد و فقط دولت از درآمد مالیاتی معاملات آتی سکه محروم شد.

وی در پاسخ به این پرسش تسنیم که آیا امکان معاملات مسکن از طریق فرا بورس وجود دارد؟ گفت: وقتی مردم ملک خود را در یک سایت اینترنتی می‌فروشند چرا نباید یک کارگزار بورسی باشد که بتواند مستقیم ملک خود را به صورت شفاف بفروشند.

رباطی در مورد ارزش پرتفوی سهام عدالت و بازاریابی این سهام گفت: سهام عدالت گلچینی از بهترین شرکت‌های بورسی ایران است، مشکل سهام عدالت نداشتن برنامه مدون و نداشتن مدیریت بازارگردانی است که باعث آشفتگی بازار، فشار به بازار سرمایه و افت ارزش شده است.

این کارشناس بازار سهام، در مورد اینکه گفته می‌شود ۲ هزار میلیارد تومان از پول سهام عدالت برای بازارگردانی استفاده شده است، گفت: ۲ هزار میلیارد تومان در مقابل پرتفوی سهام عدالت عدد ناچیزی است و به راحتی تمام می‌شود.

رفع چالش قیمت‌گذاری با ورود کالاها به بورس

معاون نظارت بر نهادهای مالی سازمان بورس و اوراق بهادار گفت: با ورود کالاهای متعدد به بورس کالا تا حد زیادی مسئله قیمت‌گذاری مرتفع شد.

به گزارش کالاخبر، علیرضا ناصرپور گفت: در حوزه قیمت‌گذاری کالا که یک چالش قدیمی است، با ورود کالاهای متعدد به بورس کالا تا حد زیادی این مسئله مرتفع شده و امید است که این روند ادامه داشته باشد. در این حوزه با توجه به اینکه عمده شرکت‌های تولید کننده، سهامداران عمومی دارند و بسیاری نیز در سبد سهامداران سهام عدالت هستند، امید است مشکلات به طور کامل مرتفع شود.

ناصر پور گفت: عمق بخشی به ابزارها و نهادهای مالی در بازار سرمایه یک نیاز است. طی سال‌های اخیر، موضوع سرمایه‌گذاری غیرمستقیم، مورد توجه ویژه‌ای قرار گرفته است. به گونه‌ای که اکنون حدود ۳۰۰ صندوق سرمایه‌گذاری فعال و ۵۴ شرکت سبدگردان، مشغول به فعالیت هستند. طی یک ماه گذشته یکی از نخستین موضوعاتی که در هیات مدیره جدیدی سازمان مورد بررسی قرار گرفت، شرکت‌های سهامی پروژه بود و اصلاحاتی برای آنان مد نظر قرار گرفت.

او گفت: نکته مهم در قانون بودجه ۱۴۰۱، اثرات احکام این بودجه بر بازار است. در سال‌های گذشته نیز به همین شکل بوده و سازمان بورس پیگیری‌هایی را انجام می‌دهد تا حداکثر حفظ منافع سهامداران در این حوزه رعایت شود.

بهانه‌تراشی جدید بورس در موضوع سجام

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

بهانه‌تراشی‌های رئیس سازمان بورس برای غیرسجامی ماندن شرکت‌های بورسی، پایان ندارد.

به گزارش فارس، با ورود سهامداران عدالت و استقبال مردم از سرمایه‌گذاری در بورس، این بازار از بازار حاشیه‌ای و کوچک به بازار بزرگ و مردمی تبدیل شده و اکنون ۷۰ درصد مردم معادل ۵۸ میلیون ایرانی در بورس حضور دارند.

از آنجا که عمده مردم با سرمایه‌های اندک وارد بورس شده‌اند، برای ماندگاری در این بازار باید سود سهام آنها به صورت متمرکز و از طریق شماره شبا بانکی که در سجام اعلام شده واریز شود تا حقی از کسی ضایع نشود.

البته طبق قانون تجارت شرکت‌های بورسی و فرابورسی اختیار دارند، مجمع عمومی خود را برای برسی صورتهای مالی سال گذشته، تا پایان تیرماه هر سال برگزار کنند و در صورت تصویب سود در مجمع، می‌توانند حداکثر تا ۸ ماه بعد یعنی پایان اسفند این سود را به حساب ذینفعان و سهامداران حقیقی و حقوقی واریز کند، اما در مورد نحوه واریز سود چیزی نگفته است. البته آیین‌نامه سازمان بورس برای ناشران بورسی می‌گوید که ناشران از طریق سامانه سجام سود خود را واریز کنند، اما سامانه سجام تازه دو سه سال راه افتاده و برخی سهامداران قدیمی و نیز ناشران یا شرکت‌ها هم هنوز سجامی نشده‌اند، لذا الزامی وجود ندارد، اما با توجه به حضور ۷۰ درصد مردم در بورس و وجود بیش از ۳۷ میلیون کد بورسی و نیز با توجه به شرایط کرونایی و لزوم کاهش ترددها در بانک، از نظر بهداشتی و نیز پرهیز از مراحل پیچیده اداری، بهتر است شرکت‌ها از طریق سجام سود خود را واریز کنند.

همچنین سازمان بورس باید قوانین بازار سرمایه را متناسب شرایط جدید به نفع سهامداران خرد و برای حفظ حقوق آنها تغییر دهد و تشویق‌هایی برای سهامداران قدیمی و ناشران برای سجامی شدن فراهم کند تا سود سهامداران به موقع از طریق سجام و به شکل متمرکز واریز شود و حق‌الناسی به گردن مدیران عامل شرکت‌های بورسی نماند.

شرکت‌های سرمایه‌پذیر برای این که از مراحل پیچیده اداری واریز سود سهامداران خرد و پراکنده رها شوند، بهتر است سودهای مصوب شده را به صورت متمرکز از طریق سجام واریز کنند تا حق کسی ضایع نشود و کارها به آسانی صورت گیرد.

▣ بهانه‌تراشی جدید رئیس سازمان بورس

بهانه‌تراشی‌های رئیس سازمان بورس برای غیرسجامی ماندن شرکت‌های بورسی، پایان ندارد. مجید عشقی که چندی پیش واریز سود سهامداران از طریق سامانه سجام را غیرالزامی دانسته بود، در جدیدترین اظهارات خود، تقصیر را بر گردن سهامداران انداخته و عدم احراز هویت تعدادی از آنها در سامانه مذکور را علت غیرسجامی ماندن برخی از شرکت‌های بورسی دانسته است.

▣ سجام مرهمی بر آلام سهامداران خرد

موضوع سامانه سجام و فرار برخی از شرکت‌های بازار سرمایه از واریز سود سهامداران به وسیله این سامانه، مسئله‌ای است که در هفته‌های اخیر بارها و بارها توسط رسانه‌های مختلف به آن پرداخته شده است. موضوعی که مرتبط با مسئله‌ی کلان حقوق سهامداران خرد بوده و پرداختن به آن، یک مطالبه‌ی اساسی از میان مطالبات متعدد این سهامداران است.

خلاصه ماجرا این است که پیش از سال ۱۳۹۹ سود سالانه سهامداران از طرق زمان‌بری همچون ارجاع به شعب بانکی مشخص، پرداخت می‌شد. از سوی دیگر مبلغ سود هر یک از سهامداران در بیشتر مواقع بسیار اندک بوده و به همین دلیل ۸۵ تا ۹۰ درصد سهامداران خرد، عطای این سود را به لقایش بخشیده و از دریافت آن صرف نظر می‌کردند و بدین صورت این مبلغ در حساب بانکی شرکت‌ها باقی می‌ماند.

مبلغ سود سالانه اگرچه برای بیشتر سهامدار مبلغ اندکی است، اما مجموع آن مبلغ قابل توجهی می‌شود که شرکت‌های بورسی از ماندن آن در حساب‌شان منتفع می‌شدند. اما در سال ۹۹ شرکت‌های بورسی موظف شدند سود سالانه سهامداران را به طور متمرکز و از طریق سامانه سجام واریز کنند. بدین شکل، سود سهامداران به طور مستقیم به حساب آنها واریز شده و دیگر مبلغ بسیاری کمی از پول مرتبط با سود سالانه سهامداران در حساب شرکت‌ها باقی می‌ماند.

با توجه به از بین رفتن منفعت قبلی شرکت‌های بورسی، از همان ابتدا پیش‌بینی می‌شد که این شرکت‌ها در برابر واریز سود سهامداران از طریق سامانه سجام مقاومت کنند. در عمل نیز این پیش‌بینی اتفاق افتاده و تاکنون بیش از ۵۰ درصد این شرکت‌ها قانون را زیر پا گذاشته و سهامداران خود را برای گرفتن سودشان به بانک ارجاع می‌دهند.

▣ از انکار کلی تا انداختن تقصیر بر گردن مردم!

در چنین شرایطی که انتظار می‌رود نهادهای ناظر و متولیان امر، با انجام اقدامات انضباطی و برخوردهای لازم با شرکت‌های متخلف، آنها را وادار به تبعیت از قانون نمایند، رئیس سازمان بورس در روزهای اخیر، طی اظهاراتی، سهامداران را مقصر غیرسجامی ماندن برخی از شرکت‌های بورسی دانسته و در این باره گفت: با توجه به اینکه سامانه سجام امسال تکمیل می‌شود، هنوز بسیاری از سهامداران اطلاعات خود را وارد سامانه نکرده‌اند و ما بدون احراز هویت نمی‌توانیم سود سهام شرکت‌ها را به حساب آنها واریز کنیم.

این اظهارات از سوی رئیس سازمان بورس در حالی مطرح می‌شود که واریز سود از طریق سامانه سجام، منافاتی با عدم احراز هویت تعدادی از سهامداران در سامانه مذکور ندارد. زیرا شرکت‌های بورسی می‌توانند سود تقسیمی را برای سهامدارانی که در سامانه سجام احراز هویت شده‌اند، از طریق سامانه مذکور واریز کرده و برای موارد اندکی که احراز هویت آنها هنوز انجام نشده است، طرق دیگری جهت دریافت سود تعبیه کنند. درحال‌حاضر ۲۱۸ شرکت سجامی شده بازار سرمایه نیز از همین روش استفاده کرده و سهامدارانی که در سامانه سجام احراز هویت شده‌اند، سودشان را از طریق سامانه مذکور دریافت کرده و مابقی سهامداران از طرق دیگری همچون مراجعه به بانک به سودشان دست پیدا می‌کنند.

علاوه بر آن ثبت نام در سامانه سجام بسیار راحت‌تر از مراجعه حضوری به بانک‌های متعدد جهت افتتاح حساب و دریافت سود است. به همین دلیل چنانچه شرکت‌های بورسی دریافت سود را تنها منوط به ثبت نام در سامانه سجام نیز نمایند، با استقبال بهتری نسبت به دیگر روش‌های دریافت سود مواجه خواهند شد. از سوی دیگر بررسی‌ها نشان می‌دهد که عموم سهامداران حاضر در بازار سرمایه اقدام به ثبت نام و احراز هویت در سامانه سجام کرده‌اند. مطابق با گزارش آماری شرکت سپرده‌گذاری مرکزی در مهر ۱۴۰۰، تعداد کل کدهای فعال بازار سرمایه ۳۷ میلیون است که از این تعداد ۳۲ میلیون و ۸۰۰ هزار نفر احراز هویت شده‌اند. بنابراین بیشتر سهامداران احراز هویت شده‌اند و تعداد باقی مانده در صورت عدم احراز هویت، از روش‌های دیگر سود سالانه‌ی خود را دریافت می‌کنند.

همانطور که مشاهده می‌کنید اظهارات اخیر رئیس سازمان بورس بیشتر بهانه تراشی برای شرکت‌های بورسی بوده و مبنای قانونی و عملی ندارد. البته این نخستین باری نیست که عشقی اظهاراتی از این دست را مطرح می‌کند.

پیش از این نیز وی به طور کلی الزامی بودن واریز سود سهامداران از طریق سامانه سجام را منکر شده بود که در ادامه بار دیگر به ماجرای مطرح شدن این ادعا توسط رئیس سازمان بورس اشاره خواهد شد.

▣ غیرالزامی بودن سجام، ادعایی که پس گرفته شد

قانون‌گریزی گسترده شرکت‌های بازار سرمایه در مورد عدم واریز سود سهامداران از طریق سامانه سجام، منجر به ورود کمیسیون اصل نود مجلس به ماجرا شده و در جلسه‌ای که در ۹ آبان ماه امسال با حضور حجت‌الاسلام حسن شجاعی، ریاست این کمیسیون و عشقی، رئیس سازمان بورس برگزار شد، مقرر شد تا سازمان بورس، تمهیدات لازم برای واریز سود تمام سهامداران از طریق سامانه سجام را طی مدت زمان دو ماه فراهم نماید. وعده‌ای که ابتدا توسط رئیس سازمان بورس تکذیب شد.

عشقی، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار، تنها یک روز بعد از جلسه با رئیس کمیسیون اصل نود مجلس ضمن تکذیب وعده‌ی دو ماهه قبلی، به طور کلی الزام شرکت‌های بورسی به واریز سود از سامانه سجام را منکر شده و در این باره گفت: اگر واریز سود بخواهد منسجم باشد، الزام قانونی می‌خواهد، فعلاً سازمان بورس در قوانین خود به صورت اختیاری شرکت‌ها را تشویق کرده که به صورت متمرکز سود سهامداران را واریز کنند.

این سخنان رئیس سازمان بورس که صراحتا با دستورالعمل‌های انضباطی این سازمان مغایرت دارد، با واکنش‌های منفی متعددی روبه شد و چندی بعد عشقی ضمن اصلاح اظهارات پیشین خود گفت: پیرو مذاکراتی که در جلسه با رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی صورت گرفت، توزیع سود نقدی شرکت‌ها از طریق سامانه جامع اطلاعات مشتریان (سجام) با اولویت بالا در دستور کار قرار گرفته است. پیرو همین موضوع در آینده نزدیک مشکلات توزیع سود شرکت‌های بورسی از طریق سامانه جامع اطلاعات مشتریان (سجام) به طور کامل مرتفع خواهد شد.

پس از این سخنان رئیس سازمان بورس، فعالان بازار سرمایه امیدوار بودند تا بعد از این دو ماه، وعده‌ی عشقی عملی شده و پرداخت سود سالانه سهامداران از طریق سامانه سجام، مرهمی هر چند اندک بر آلام متعدد سهامداران خرد خواهد شد. اما سخنان اخیر ریاست سازمان بورس، ابهامات و گمانه‌زنی‌ها در مورد انفعال این سازمان نسبت به عملیاتی کردن وعده‌ی خود را تقویت کرده است.

چیزی تا پایان مهلت دو ماهه برای ساماندهی به بازار سرمایه و واریز سود سهامداران از طریق سامانه سجام باقی نمانده است و شایسته است تا رئیس سازمان بورس در عوض بیان اظهارات نامعتبر(مانند آنچه در این نگارش مطرح شد) تمام تلاش خود را برای عملیاتی کردن وعده‌ی خود به کار ببندد.

الزام بانک‌ها به افشای اطلاعات سرمایه‌گذاری در بورس

رئیس اداره نظارت بر ناشران گروه مالی سازمان بورس گفت: همه بانک‌های پذیرفته شده در بورس ملزم هستند علاوه بر افشای اطلاعات مربوط به تسهیلات پرداختی به مشتریان و سپرده‌های دریافتی از آنها، اطلاعات مربوط به سرمایه‌گذاری در اوراق بدهی و سرمایه‌گذاری در سهام را به صورت ماهانه افشا کنند.

به گزارش ایرنا، سعید واشقانی فراهانی با بیان اینکه با تغییرات گسترده در محتوای گزارش‌های فعالیت ماهانه بانک‌ها گام مهمی در راستای ارتقای شفافیت اطلاعاتی آنها برداشته شد، افزود: با توجه به تأکید رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار در راستای ارتقای هر چه بیشتر شفافیت و کیفیت اطلاعات افشا شده ناشران، نخستین گام در این راستا در گروه بانک‌ها و مؤسسات اعتباری برداشته شد.

وی اظهارکرد: با تغییر در محتوای اطلاعات گزارش فعالیت ماهانه بانک‌ها، شفافیت اطلاعاتی در این صنعت بهبود خواهد یافت و تمام فعالیت بانک‌های بازار سرمایه به صورت ماهانه در سامانه کدال افشا می‌شود. واشقانی فراهانی تاکید کرد: با تفکیک اطلاعات مربوط به درآمدها و هزینه‌های مرتبط با عملیات از اطلاعات مربوط به تسهیلات و سپرده‌ها سعی شده است تا قابلیت استفاده از اطلاعات گزارش فعالیت ماهانه بانک‌ها افزایش یابد.

رئیس اداره نظارت بر ناشران گروه مالی سازمان بورس بیان کرد: برنامه‌های مهمی در خصوص افزایش شفافیت اطلاعاتی همه شرکت‌های تحت نظارت این اداره در سازمان بورس و اوراق بهادار و در تعامل با سایر نهادهای سیاست‌گذاری نظیر بانک مرکزی و بیمه مرکزی و... در دست اقدام است که به مرور زمان و با عملیاتی شدن برنامه‌های یاد شده به اطلاع فعالان بازار سرمایه خواهد رسید.

در چند روز گذشته «مجید عشقی»، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار بازگشت اعتماد به بازار را منشاء اصلی ثبات در آن خواند و گفت: ثبات در بازار باعث بازگشت اعتماد سهامداران خرد و عمده به بازار می‌شود. پیگیری شفافیت اطلاعات مالی و اطلاعات منتشر شده شرکت‌ها بر کدال و اطلاعاتی که به سرمایه‌گذاران داده می‌شود، از جمله موضوعاتی است که در این راستا دنبال می‌شود.

بهبود معاملات با فروش اموال دولتی از راه بازار سرمایه

برنامه مولدسازی اموال مازاد دولت به تازگی در دستور کار دولت قرار گرفته که اجرای آن، علاوه بر تامین مالی برای دولت می‌تواند بستر لازم برای رونق اقتصادی و حتی بهبود معاملات بورس را فراهم کند.

در این راستا، «آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی»، رئیس‌جمهوری در جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت، اظهار امیدواری کرد تا هر چه سریع‌تر برنامه مولدسازی اموال مازاد دولت با همکاری همه دستگاه‌ها و قوای کشور اجرایی شود.

در این جلسه، «سید احسان خاندوزی»، وزیر امور اقتصادی و دارایی از راهکارهای پیشنهادی برای اجرای برنامه مولدسازی دارایی‌های دولت از طریق فروش اموال مازاد با هدف تامین بخشی از منابع بودجه گزارش داد و مقرر شد تا مجوزهای لازم برای برطرف شدن موانع فروش اموال مازاد دولت دریافت شود.

در روزهای اخیر و پس از قرار گرفتن شاخص بورس در مدار نزولی، تلاش‌های زیادی برای بازگشت بورس به مدار صعودی و کاهش هیجانات انجام شد. در این راستا، «محسن علیزاده»، عضو ناظر مجلس در شورای‌عالی بورس در گفت‌وگو با خبرنگار ایرنا از اقدامات و برنامه‌های جدید سازمان بورس و شورای‌عالی بورس برای بازگشت امیدواری‌ها به بورس خبر داد و اعلام کرد: امکان دارد سایر اموال دولت برای فروش وارد بازار سرمایه شود، فعلا این پیشنهاد به شورای‌عالی بورس داده شده است و در صورت موافقت، سایر اموال دولت برای فروش در بورس عرضه خواهند شد.

▣ فروش اموال مازاد دولت و تاثیر مثبت آن بر معاملات بورس

«آراد پورکار»، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با ایرنا به تامین کسری بودجه دولت از طریق دو راه اشاره کرد و گفت: فروش اوراق در بازار سهام به عنوان نخستین راه برای تامین مالی دولت تلقی می‌شود.

وی خاطرنشان کرد: تامین مالی از این راه باعث می‌شود تا در زمان سررسید اقدام به انتشار اوراق یا چاپ پول شود که این اتفاق با افزایش حجم نقدینگی و آثار تورمی همراه خواهد شد.

پورکار با بیان اینکه فروش اموال مازاد دولت راه دیگر تامین مالی دولت است که با آثار غیرتورمی همراه خواهد بود، گفت: اجرای این تصمیم و تامین مالی از طریق فروش اموال مازاد از جمله اقدامات مثبتی است که دولت اتخاذ کرده که می‌تواند تاثیر مثبت در اقتصاد داشته باشد.

این کارشناس بازار سرمایه خاطرنشان کرد: اموال مازاد می‌تواند شامل سهام دولت مانند گروه بانکی‌ها باشد که در گذشته نیز در دستور کار دولت بود.

▣ راه‌اندازی بورس املاک و مستغلات

وی به راه‌اندازی بورس املاک و مستغلات و کمک آن در فروش اموال دولتی اشاره کرد و اظهارکرد: همچنین دولت می‌تواند سایر دارایی‌های منقول مانند ملک را وارد بورس و اقدام به فروش کند، این موضوع در کنار فروش سهام می‌تواند تاثیر زیادی را در تامین مالی دولت و بازگشت دوران رونق به معاملات بورس داشته باشد. پورکار ادامه داد: پیش از این، طرح‌هایی در خصوص راه‌اندازی بورس املاک و مستغلات مطرح شده بود که ممکن است برای فروش اموال مازاد دولتی، اقداماتی برای سرعت بخشیدن راه‌اندازی بورس املاک صورت بگیرد. این کارشناس بازار سرمایه به مزایای راه‌اندازی بورس املاک و مستغلات اشاره کرد و گفت: راه‌اندازی بورس املاک منجر به عمق بخشی معاملات بازار سرمایه می‌شود، همچنین در کنار آن به دلیل ورود نقدینگی‌های سرگردان موجود در بازار مسکن به بازار سرمایه زمینه رونق معاملات بازار سرمایه و مسکن همسو با یکدیگر فراهم می‌شود که این اقدام به مراتب بر معاملات سهام شرکت‌ها هم تاثیرگذار خواهد بود.

وی افزود: بهتر است تا برای فروش سهام دولتی در بورس، رونق معاملات فراهم شود تا در نهایت بعد از ورود خریدار به بازار اقدام به فروش اموال خود کند.

این کارشناس بازار سرمایه تاکید کرد: اکنون نمی‌توان پیش‌بینی دقیقی را از تاثیر فروش اموال مازاد دولت بر روند معاملات بازار سرمایه ارائه داد، باید منتظر ماند تا دولت در ابتدا جزییات اموال دولت را منتشر کند و بعد نسبت به آن اظهارنظر کرد.